

MAGYAR LAPOST

+ 3 lei

Taxa postală plătită în
aprobării Dir. Gen. P.

Diszter 1-2. BUDAPEST

Főszerkesztő:
dr. Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 61 (1503) szám * Kedd, 1937 április 13

Főmunkatárs:
dr. Gyáriás Elemér

Új munkakezdés

Istennek szóló hálaadással kezdjük, mikor megjelenésünk harmincnapos felfüggesztése után ismét közönségünk elé léphetünk. Együttal hála-
sak vagyunk az emberi jóakarattal iránt is, mely úgy a kormány, mint a helyi hatóságok bölcseségében és méltányosságában megnyilvánult, mikor a megjelenést újból lehetővé tette nekünk. Nem tagadhatjuk, hogy fájdalmasan esett, mikor éppen a Megváltó feltámadási ünnepének Hallelujáját kellett némaságban megéneknünk. De mint minden megpróbáltatásnak, úgy ennek is megvoltak az üdvös tanulságai, s mi azokat Istentől rendelt útmutatásként alázattal fogadjuk és jövődő útunkban igyekezünk felhasználni, s közönségünk lelki javára fordítani.

Külön hálátelt szóval kell fordulnunk közönségünkhöz is. Egy körlevélben tudtul adtuk kényszerű szünetelésünket és arra kértük olvasóinkat, előfizetőinket és barátainkat, hogy a szünet utáni időre is tartsanak ki mellettünk. Utaltunk arra a lelki közösségre, mely hatéves fennállásunk óta a néphűség és kereszténység érzésével miközöttünk kifejlődött, s amely válami nagy családdá melegejtette össze olvasóink sok ezer táborát. Ennek a lelki közösségnek a további együttmaradását kértük. És özőnével érkeztek kérésünkre a megértő, együttérző válaszok, melyeket csak meghatottsággal tudunk olvasni. A legkedvesebb emlékeink közé tesszük el ezeket a válaszeveleket, melyek bizonyossá tesznek abban, hogy a közönség szelleme a sajtóban már nem az idegesség fokozó szereit keresi, hanem erkölcsi magasabbrendűségeket sóvárog.

Közönségünknek ez a tartalmas és melegszívű visszhangja is üdvös tanulság a számunkra. Megerősít eddigi útunkban, s egyúttal arra is biztat, hogy ami szellemi és gyakorlati életlehetőség a keresztény összetartásban mutatkozik, arra még odaadóbb gonddal igyekezzünk mind rájónni, mind föltárni, s így erkölcsi közösségünk eszményeit igyekezzünk mind elevenebbül hatókká tenni. Most, amikor az egész világ vonaglik a bizonytalan eszmeközlések között és ide-oda kapkodva termi magából a félreértéseket, feszültségeket és indulatosságokat, jó arra gondolnunk, hogy a politikai és gazdasági küzdelmeken felülálló kereszt, annak jelszavaktól mentes tisztasága és magasba mutatása, az a mi legjobb vezetőnk, a mi biztos menedékünk, a mi áldott csoportosítónk az egymásért tevékeny és egymást szerető testvériségbe. A bőjti ének könnyezve mondja: „A keresztfához megyek, mert máshol nem lelhetek nyugodalmat lelkennek.” Ez a mondás bőjtidőn túl is, a könnyeken túl is érvényes; vigasztaló és megnyugtató életigazságot foglal magában minden időkre. Követni fogjuk még rajongóbban, még bizóbb és még odaadóbb meggyőződéssel.

Ezzel háláljuk meg közönségünk testvériszeretetét, s ezzel esdjük le nap-nap után becsületes munkánkra Isten segítségét.

A spanyol nemzeti csapatok legnagyobb győzelmi napja volt az elmúlt vasárnap

Merénylet a valenciai vörös kormány külügyminisztere ellen. — Meglőrt a vörös csapatok elleni támadása a Madrid körüli harcokban. — Olaszország bombavető repülőgépe francia területre „tévedt”

Sevillából jelentik: Llano tábornok a sevillai rádióban kijelentette, hogy vörös forrásból származó hírekkel ellentétben a köztársasági csapatok sem a panaroiiai szakaszon, sem a madridi fronton nem arattak győzelmet. Megcáfolta a tábornok azt a vörösek által terjesztett hírt is, hogy az ő családja hajóra szállt volna Anglia felé. Közölte a továbbiak során Llano tábornok, hogy

Valenciában merényletet kíséreltek meg Del Vayo külügyminiszter ellen.

A külügyminiszter hivatali szobájában órakeresztű bombát helyeztek el, de a miniszterelnök Del Vayót szokatlan órában magához kérte, s így a külügyminiszter a robbanás pillanatában nem volt hivatali szobájában.

Az anarchista szövetség több tagját le tartóztatták, de a pártvezetőség kívánságára haladéktalanul szabadon kellett bocsátani valamennyit.

Madridból jelentik: Miaya tábornok, Madrid védője, sajtónyilatkozatban közölte, hogy a hadműveletek tovább folynak. A köztársasági csapatok hevesen támadják a nemzetiek Garabitas-hegyi állásait, ahol a nemzetieknek harminc, erősen kiépített gépfegyver-fészke van. Megkezdődött a harc az Alguila-domb

Nagy győzelmet arattak a nemzeti csapatok

Salamanca-ból jelentik: A nemzeti csapatok főhadiszállásának közleménye szerint a köztársasági csapatok a legnagyobb vereséget vasárnap Madridnál szenvedték. A köztársaságiak hosszú tüzéségi előkészület után 42 tank védelme alatt támadtak, de a nemzetiek teljesen tönkrevették. A köztársaságiak oldalán három nemzetközi zászlóalj, s az 54-ik földműves dandár 16 ezer emberrel vett részt.

Több, mint három ezer katona elesett a véres ütközetben.

Amikor legjobban dühöngött a harc, az egyetemi negyedben küzdő nemzeti csapatok a légió indulóját énekelve kirohantak árkaikból és oldalba támadták az ellenséget.

A köztársaságiak hanyat-homlok menekültek és a nemzetiek a hátrahagyott gépfegyvereket és golyószórókat fordították ellenük.

Vasárnap a nemzeti csapatok egyik legnagyobb győzelmi napja volt.

BOMBÁZZÁK BILBAO A NEMZETI CSAPATOK

Madridból jelentik: Vasárnap délután óta ismét elkeseredett harcok folynak Madrid körül. A köztársasági csapatok tüzésége főleg a Garabitas-hegyen lévő nemzeti állásokat vette tűz alá, míg a nemzetiek tüzésége a főváros főbb pontjait ágyuzta. Madrid főbb utjain 38 helyen csaptak le lövedékek. Granvia közelében egy házban öt ember életét veszítette, s többen megsebesültek.

A teneriffai rádió jelentése szerint a nemzeti csapatok repülőgépei meg-

birtokáért is. Ez a domb uralja a madridi egyetemi városrészt.

A Reuter hendaye-i jelentése szerint Bilbao magasságában a nemzetiek cirkálójára feltartóztatott egy angol kereskedelmi hajót és megakadályozta annak befutását a kikötőbe. Az angol hajó francia kikötőbe fordult vissza.

A nemzetiek főhadiszállásának jelentése szerint

a nemzetiek tüzésége bombázta Madridot. Madrid körül a vörösek támadást intéztek a nemzetiek hadállásai ellen, de az teljes kudarccal végződött.

A vörösek hadmozdulatát orosz harcikocsik támogatták. A nemzetiek a harc során öt tankot zsákmányoltak. Több száz köztársasági halott maradt a csataterén. A vörösek támadást kezdték a Casa del Camponál is, 32 harcikocsit támogatásával.

A nemzetiek a támadást visszaverték és két zászlóaljat csaknem teljesen megsemmisítettek.

A vasárnap folyamán öt szovjet bombavető repülőgépet szállt le francia területen. Valamennyien azt állították, hogy eltévedtek. A szovjet repülőgép híre szerint Bilbao-ban akartak leszállani.

kezdték Bilbao bombázását. A repülőgépek több bombát dobáltak a városköri raktárakra és a köztársasági csapatok erődítményeire.

A bombázás igen nagy kárt okozott. Az egyik kőolajraktár leégett.

RENDKIVÜLI ANGOL MINISZTERTANÁCS A SPANYOL HELYZETRŐL.

Londonból jelentik: Az angol kormány tagjai vasárnap délután rendkívüli minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács fontosságát jellemezte az a tény, hogy bár váratlanul, hirtelen hívták össze, a kormány tagjai valamennyien jelen voltak.

A minisztertanácsról nem adtak ki közleményt. Jólértesültek úgy tudják, hogy a minisztertanács a spanyol helyzetről tárgyalt és az a vélemény alakult ki, hogy lehetetlenség elismerni Franconak, mint hadviselő félnek a jogait. A minisztertanács úgy határozott, hogy

angol hadihajók fogják megvédelmezni azokat a brit hajókat, amelyek élelmisszert, vagy a benemavatkozási bizottság által el nem tiltott anyagokat szállítanak.

Tekintettel arra, hogy a Saint Jean de Laz-i kikötőben jelenleg 4 angol hajó áll utrakészen Bilbao felé,

a minisztertanács a csatahajóknak utasítást adott, hogy menjenek Bilbao környékére, mert a helyzet feszült és az angol hajókat meg kell védelmezni.

A „Times“

(S. I.) M. John Walter, e néven az ötödik, az elmúlt hetekben bejárta a dunai államokat és azután a Balkánra is ellátogatott. Mindenütt nagy tisztelettel fogadták, előadásain a közélet kiválóságai mind megjelentek. Nem is csoda: miszter Walter a legtekintélyesebb angol napilapnak, a Times-nek tulajdonosa és főszerkesztője, ami sokszor több, mintha az angol kormány feje lenne. Az angol kormányok ugyanis változnak, a Times azonban mindig ugyanaz marad: az angol közéletnek hű és érdektelen szócsöve, ugyanakkor pedig a nemzeti nevelésnek és a pártok felett álló politikai irányításnak legfőbb eszköze.

A Times-ről azokban az országokban, ahol most miszter Walter megfordult, sok mindenfélét összeirtak. Mődukban volt ezeket a cikkeket több ország sajtójában figyelemmel kíséreni, sajnos, nem valamennyiben. A cikkek történeti adatokban bővelkedtek, aszerint, hogy milyen lexikonokat használtak a cikkírók.

A lap története, amely 1785-ben kezdődik, a politikai újságírás történetével jelent nagyban egyet. Egyetlen lap sem mutatja olyan világosan a mély belső konfliktust, mit a modern sajtó életében a véleménynyilvánítás szabadságának és az üzleti érdekek érvényesülésének harca jelent. Ez a harc a Times életében a vélemény-szabadság győzelmével végződött. Erős példa tehát arra, hogy a modern sajtót is fel lehet építeni úgy, hogy ne csak üzlet legyen. Hogy elsősorban vélemény és gondolat sugározzon belőle s ne ormóttan üzleti fogások — irodalmi formába öltöztetve.

A Times életében és történelmében nem az a legérdekesebb, hogy mily nagy tekintélyt élvez az angol közéletben, hanem azok az eszközök és az a rendszer, mely ennek a tekintélynek alapja és állandó útja. Mulatságos, hogy a legkülönbözőbb lapokban, melyek most a Times-ről elmélkedtek, mindenről volt szó, csak éppen ezekről az eszközökről és erről a módszerről nem.

Mi azonban megengedhetjük magunknak, hogy éppen erről és elsősorban erről írjunk. Ugy érezzük, hogy ez nagyon érdekelhet itt miközöttünk minden gondolkozó magyar embert, ki számot vetett azzal, hogy a modern életben a sajtó mily nagy mértékben eszköze a népvezetésnek, a kisebbségi helyzetben pedig tulajdonképpen a népvetés, a politikai irányítás és a nemzetpolitikai nevelés egyetlen állandóan használt szerszáma.

„Mi nem újság vagyunk, hanem az angol közérdek óvására rendelt nemzeti intézmény“ — írta egyszer a Times-ről egyik szerkesztője. Ez az öreg, 162 éves napilap, melynek semmit sem ártott meg a kor, nemcsak mondja azonban ezeket, hanem teszi: függetlenségének és tisztaságának ellenőrzésére teljes hatalommal társadalmi bizottságot rendeltek a tulajdonosok önmaguk fölé, melyben az angol közélet igen fontos személyiségei foglalnak helyet, közöttük az oxfordi egyetem rektora, az angol nemzeti bank kormányzója és mások. Nincsen szó itt „igazgatósági tagságokról“, akik tantienek ellenében ideadják a nevüket üzlet célok szolgálatára, hanem éppen ellenkezőleg: az üzleti szempontok és célok önkéntes korlátozásáról.

Ehhez hasonló intézmény-lapok más művelt társadalmakban is vannak: ilyenféle szerkezete van az amsterdami *Algemeen Handelsblad* című, nagytekintélyű holland napilapnak és a Times példájára alapított *Le Temps* c. párizsi napilapnál is van ilyenirányú törekvés.

Erre az önzetlenségre és érdektelen önuralomra, ami ezekben a lapokban megvalósul, teljes szabadságban élő nagy népek képesek, vagy éppen ellenkezőleg, azok a népek, hol az erkölcsi erőknek kell mindent pótolniok: ezek közé tartoznak a nemzeti kisebbségek, attól a perctől kezdve, amikor valóban felismerik a helyzetet, amelyben élnek és megindul bennük az erkölcsi erőknek az a kiválasztódása, melylyel e helyzetben erőt kell venniük.

Minden lapnak, mely kisebbségi nemzetének érdekét igazán szolgálja akarja, többé kell válnia egyszerű hír-lapnál: saját népére jótékonyan ható intézményt kell kiépítenie magából, hogy átvehessen olyan funkciókat és feladatokat, melyeket kisebbségi sorsban más nem végez el, mert nincs ki elvégezze.

A Times a véleményeket tisztítja a pártok, osztályok, tökecsoporthoz pillanatnyi érdekeinek tapadó salakjától s már ezzel tökéletesen teljesíti kötelességét. Az ilyen megtisztított, kicsiny szempontokon felülemelt véleményeket utóbb mindig igazolják az események: ebből nő ki ezeknek az üzleti szempontoktól mentes nagy lapoknak az a tekintélye, mely a többiekét oly messze felülmúlja és a döntő befolyás, mit a közvélemény formálására gyakorolnak.

A nemzetiségek lapjainak őrizniök és óvniök kell a nemzeti és népi gondolat lángját, ahogyan egykoron a Vesta-szüzek őrizték a szent tüzet. Ez azonban nem elég. A kisebbségi nemzeti lapoknak vállalniök kell sokszor a társadalmi és gazdasági kutató intézetek, a politikai archívumok, a sajtóirodák, a népművelő és népnevelő intézmények, a kulturális társaságok, az irodalom és művészet-pártoló mozgalmak feladatait, anyaggyűjtő és feldolgozó munkáját, megőrző és rendszerező berendezéseinek felállítását. Más helyzetekben utazási akciókat, helyesebb gazdálkodási módokra tanító és népjóléti mozgalmakat visz egy-egy nagyobb lap. A mi helyzetünkben mélyebb és

Élénk belpolitikai élet Magyarországon

„A keresztény és nemzeti irányt semmi nem teheti kétségessé Magyarországon“ — mondotta Eckhardt Tibor a független kisczardapárt nagygyűlésén. — Mikecz Ödön belügyi államtitkár kiskunhalasi beszéde. — A legitimisták gyűlése

Pápáról jelentik: Eckhardt Tibor vasárnap a független kisczardapárt pápai nagygyűlésén beszédet mondott. Utalt arra, hogy félfélig hallgatott, mert időt akart adni egy jóindulatú miniszterelnöknek, hogy zavartalanul végezze munkáját. Ez a hallgatás azonban nem vált előnyére az országnak, mert közben destruktív szélsőséges erők bukkantak fel és megkezdték aknamunkájukat. A hallgatás ideje ezért letelt és a kisczardapárt szembefordul a jobboldali szélsőséggel.

— *Osztom a miniszterelnök úr nézetét,* — mondotta Eckhardt, — *mely szerint Magyarországon a világnézeti harc már eldőlt és a keresztény nemzeti irányt nem teheti többé kétségessé senki. Nincs nagyobb veszedelem, mintha egy nemzetnek a lelke kettéhasad, mint Spanyolországban. Az egész ellenzék osztja ezt a felfogást.*

Eckhardt ezután szólt a német és zsidó kérdéssről. A német kérdéssről hangoztatta, hogy *helytelenül jár el az, aki élesen bírálja a Németországban történő dolgokat.*

— *Semmi közünk hozzá,* — ugymond, — *hogy mi van ott, de nekik sincs közük ahhoz, hogy mi történik nálunk. A zsidókérdésben az a felfogásom, hogy nem lehet megengedni, hogy akár politikai, akár gazdasági értelemben zsidó érdekek szerint igazodjunk. Nekünk magyar érdek szerint kell politikánkat irányítani. Ezt a politikát erős kormányhatalommal kell irányítani, olyan intézkedéssel, mely emberi.*

Kertrendezést, alakítást vállal, tervek készíti
Székely Lajos műkertész
Oradea, Bul. Regele Ferdinand No. 26.
(Pénzügyigazgatósággal szemben.)

A haladás korszaka

Mikroszkóp fölé hajolva, a világ különböző tájain ezer és ezer szaktudós vizsgálja felszelelt állati és emberi agyvelők tizezeit. A gyakorlati pszichofizika pályaválasztási győgypedagógiai szaktudósok, pszichotechnikai, pszichohigiéniai, Pavlovista idegkutatók lélekről irt foliánsai könyvtárakat töltönek meg, de hol vagyunk még attól, hogy mindent tudjunk és az alattomos betegségeket, amelyek szerveinkbe belopóznak, ártalmatlanná tesszük. De az emberi agy tovább kutat és tovább megy, mintahogy a nemrégiben Amerikában felfedezett, ma már világhírűvé vált Gastro D. is forradalmasította a gyomor- és emésztőszervi megbetegedések gyógyításának módját; 10—15 éves idült gyomor-, bél-, epe-, vese- és májbetegségeknél rövid kúra (3—4 üveg) után meglepő eredményeket értek el.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban vagy 130 lei utánvét mellett megrendelhető Császár E. gyógyszerárakban, București, Calea Victoriei 124.

általánosabb feladatok várnak arra a gazdasági és szervezeti erőre, melyet a lapok, miat gazdasági vállalatok jelentenek.

El kell jönnie az időnek, amikor az ilyen feladatok vállalása lesz a mérték, amitől a lapok nemzeti magyar jellege és elismertsége függeni fog. Attól az időponttól, amikor ez így lesz, fog kezdődni a magyarság nemzetiségi és kisebbségi életének lassú, de biztos emelkedése — az egyenrangúság gazdasági és szervezeti magaslatai felé.

faji önértetet, vallási hitet és meggyőződést sehol sem sért.

Budapestről jelentik: Vasárnap élénk belpolitikai napja volt Magyarországnak. Eckhardt Tibor pápai beszédén kívül Mikecz Ödön belügyi államtitkár is beszédet mondott Kiskunhalason. Hangoztatta, hogy *Magyarországon csak jobboldali kormányzatnak van lehetősége, mert ez felel meg legjobban a nemzet érdekeinek. Feladata az idegen népek tengerében az, hogy mindenkor magyar maradjon.*

Elek községben a legitimisták tartottak gyűlést, amelyen Makray Lajos azt hangoztatta, hogy a keresztény politikának erőteljes rohamot kel indítania a bolsevizmus és a nemzeti szocializmus ellen.

Szófián keresztül Belgrádba érkezett a török miniszterelnök

Beck lengyel külügyminiszter május végén ellátogat Bucurestibe

Szófiából jelentik: Inonu török miniszterelnök és Arras külügyminiszter Belgrádba ment, vasárnap átutazott Szófián. A pályaudvaron a bolgár király képviselője Kiosseivanoff miniszterelnök és a balkánpaktumot aláíró államok követei üdvözölték a török államférfiakat. Inonu és Arras ezután folytatták útjukat Belgrád felé, ahova a késő esti órákban érkeztek meg.

Hire jár, hogy a Belgrádból való visszatérés során, április 20-án, Boris bolgár király kihallgatáson fogadja a török miniszterelnököt és külügyminisztert.

Varsóból jelentik: Az Express Poronny jelenti, hogy Beck lengyel külügyminiszter május végén Genfből Bucurestibe utazik, hogy viszonozza Antonescu külügyminiszter varsói látogatását. Hír szerint a lengyel külügyminiszter még a nyár előtt Rómába is ellátogat.

Az Országos Magyar Párt elnöki tanácsának s a parlamenti csoportnak együttes ülése

Cluj. Saját tud. Az Országos Magyar Párt elnöki tanácsa Clujon hétfőn délelőtt ülésre jött össze. Az elnöki tanács ülésén megjelentek a parlamenti csoport összes tagjai is. A párt belső életének folyó ügyein kívül a politikai helyzet is részletes megtárgyalás alá került s a parlamenti csoport beszámolójával is foglalkoztak. Az elnöki tanács ülését délután is folytatják. A pártvezetőség este hivatalos közleményt ad ki az ülés lefolyásáról.

Lélekemelő ünnepség jegyében zajlott le egy római katolikus egyházközség fennállásának három évszázados jubileuma

Vorbuchner Adolf püspök is részt vett a jubileumi ünnepségen

Odorheiurol jelentik: Háromszázéves fennállását ünnepelte vasárnap a helybeli római katolikus egyházközség. A lélekemelő és bensőséges ünnepség fényes külsőségek között zajlott le. Már az elmúlt héten, csütörtökön és pénteken jubileumi ájtatosságokat tartottak, amelyeken Sándor Imre főesperes-plébános és Barthos Mihály esperes-plébános mondtak szentbeszédet. Szombaton, az esti ájtatosságon pedig Szabó János esperes-plébános beszélt.

A három évszázados jubileumi ünnepségen részt vett Vorbuchner Adolf transzylvániai püspök is, akit nagy tömeg fogadott az állomáson, a plébánia előtt pedig Sándor Imre főesperes-plébános üdvözölte a főpásztort, aki megköszönte a meleg fogadtatást és a szeretet, valamint együttérzés ez ünnepélyes megnyilatkozását, majd áldást osztott híveinek.

Vasárnap délelőtt kilenc órakor Vorbuchner Adolf püspök ünnepélyes főpapi misét mondott. Szentmise után kiosztotta a bérmálás szentségét. Délután négy órakor az egyházközségi egyesületek tisztelgését fogadta. Este nyolc órakor megjelent és elnökölt a háromszázéves egyházközség jubiláris diszgyűlésén és részt vett az utána következő ünnepségen. Az ünnepély műsorán az elemiiskolások, leányközépiskolások, gimnázisták énekkarán s az egyházközségi énekkaron kívül Erössné Bálint Julia és a Katolikus Legényegylet szavalókörusa szerepeltek. Ünnepi beszédet Sándor Imre főesperes-plébános mondott. A székeskáptalan, az egyházmegye igazgatótanácsa, a Jézus Társasága, a Szent Ferenc rendje, a kerületi papság és a volt segédlelkészek képviselői üdvözölték a jubiláló egyházközséget. Az ünnepély Vorbuchner püspök zárószavaival fejeződött be.

MUSSOLINI TALÁLKOZIK HITLERREL?

Rómából jelentik: Egyik-másik francia lap azt írta, hogy Mussolini a napokban Godesbergben találkozik Hitlerrel. A sajtó- és propaganda-miniszterium a találkozás hírére megáfolta, mind a mellett a két államférfi találkozását nem tartják lehetetlennek.

Embort gázolt a sighet-sugatagi keskenyvágányu vonat. Sighet. Saját tud. A Sighet-Sugatag között közlekedő keskenyvágányu vasut Vad község határában a sighet téglagyár táján elgázolta Mendel Mojse 24 éves vadi fiatalembert, aki nagybeteg édesanyja részére orvosságot vitt Sighetből. Amikor a fiatalember a téglagyár közelébe ért, ahol az országút mentén halad a kisvonat sínpárja, az Ocna-Sugatag felé igyekvő keskenyvágányu vonat mozdonya elkapta és 40 méteren át vonszolja magával, darabokra vágta. A vizegátat megindult annak megállapítására, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

Tiltott műtét miatt eltiltottak két kórházi főorvost az orvosi gyakorlattól. Bucuresti. Saját tud. Buzău két kórházának főorvosát tiltott műtét miatt felfüggesztették állásából, sőt ideiglenesen orvosi hivatásuk gyakorlásától is. Az egyik kórház főorvosát, Misleat, két hónapra fűggesztette fel orvosi hivatásának gyakorlásától a helyi orvosi kollégium határozata. A főorvos megfellebbezte a végzést, amit a fellebbezés folytán hat hónapra emeltek fel. A másik főorvos felfűggesztése szintén két hónapra szól.

REUMÁT, HÜLÉST, NEURALGIKUS FAJDALMAKAT, KRONIKUSAK

meg-ka- és meggyógyítja a

Togal

Titulescu érdekes politikai jellegű beszédet mondott Nizzában

„A gazdasági büntető rendelkezések hatástalanok — a Wilson-féle elv megvalósíthatatlan”

Nizzából jelentik: Titulescu a Földközi-tenger gyógyviszonyaival foglalkozó társaság ülésén beszédet mondott. Ennek során hangoztatta a Népszövetség megerősítésének szükségességét. Ismét kifejezésre juttatta azt az elvét, hogy nem határrevizióra, hanem a határok spiritualizálására kell törekedni. A tapasztalat — úgymond — azt bizonyítja, hogy a gazdasági büntető rendelkezések, amelyeket katonai szankciók nem követnek, hatástalanok. Másrészt a Wilson-féle elv, hogy a támadóval szemben a világ minden részéből háborúba menjenek, megvalósíthatatlan. Mindenki csak ott verekszik, ahol érdekei forognak kockán. Európát a biztonság szempontjából földrajzi zónákra kell osztani.

Van Zeeland miniszterelnök fölényesen győzött a belga választási párviadalban

Van Zeeland: „Az eredmény felülmulta minden várakozásomat”. — Degrelle: „Mindkét fél megtartotta pozícióját, a küzdelem tovább folyik”

Brüsszelből jelentik: A belga fővárosban vasárnap folyt le a nagy érdeklődéssel várt párviadal Van Zeeland miniszterelnök és Degrelle Leó, a belga rexista párt vezére között.

Mint ismeretes, az egyik rexista képviselő lemondott, hogy lehetővé tegye a párt vezérének képviselővé való választását.

Maga Van Zeeland miniszterelnök vállalta a jelöltetést Degrellel szemben és így a választás valóságos politikai párhajjává nőtt a kormánytámogató pártok és a rexisták között.

A szavazás reggel 8 órakor kezdődött a legnagyobb rendben. Kezdetben igen gyenge volt az érdeklődés, később azonban egyre nagyobb tömegek jelentek meg az urnák előtt. Délután 1 órakor a szavazás minden rendszávarás nélkül végetért. A lepecsételt urnákat a jegyzőkönyvekkel együtt a szavazatszámoló bizottság helyiségeibe szállították, ahol délután 3 órakor megkezdődött a szavazatok összeszámlálása. Délután 6 órakor De Scryver, belügy-miniszter a következő nyilatkozatot tette:

— Az eddig beérkezett adatok szerint a miniszterelnök megszerezte a szavazatok háromnegyed részét, holott csak 60 százalékos győzelemre számított. Az eredmény tehát rendkívül kielégítő.

A hivatalos eredmény a következő: Van Zeeland miniszterelnök 275 ezer 840 szavazat-

Degrelle kortesei felvonulnak Brüsszel utcáin.

tal képviselővé választották, míg Degrelle rexista vezér 69 ezer 242 szavazatot kapott. Ez vénytelen és kitöltetlen volt 18 ezer 358 szavazó lap. Degrelle tehát a szavazatoknak 19.05 százalékát kapta, míg Van Zeelandra a szavazatok 75.89 százaléka esett. A miniszterelnök az újságírók előtt a következőket mondotta:

— El vagyok ragadotva az eredménytől, ami felülmulta minden várakozásomat.

Degrelle is nyilatkozott a sajtó képviselői előtt és többek között a következőket mondotta:

— A választások eredménye azt mutatja, hogy mindkét fél megtartotta a maga pozícióját. A küzdelem tovább folyik. A magam részéről sohasem akartam viszályba jutni az egyházzal, de arról sem volt szó, hogy szövetséget kösssek valamelyik felekezeti párttal.

Brüsszelből jelentik: A vasárnap lefolyt választások nagy jelentőségét bizonyítja, hogy Lipót, belga király svájci üdülését megszakítva, visszatért Brüsszelbe.

Van Zeeland környezetében kijelentették, hogy Degrelle kortesei vasárnap reggel már kedvetlenül kezdték meg működésüket és állítólag szombat este már maga Degrelle is hajlott arra, hogy az utolsó órában visszalépjén. Végül mégis úgy határozott, hogy folytatja a küzdelemet. Szombaton este Degrellenek három gyűlésen kellett volna fölszólalnia, de csak egy gyűlésen beszélt.

Vasárnap, a választás napján élénk kortese-hadjárat volt. Különösen Van Zeeland hívei fejtették ki nagy tevékenységet. Gépkocsik százai járták be a várost, oldalukon hatalmas plakátokkal. Ezek Degrellet ábrázolták, ahogyan kezükörben nézi magát, de a tükréből Hitler feje tekint vissza rá. A plakát aláírása ez volt: „Ime Degrelle igazi ábrázata.” Ugyanakkor Degrelle pártjának gépkocsijai is fölvonultak, hasonlóképpen plakátokkal az oldalukon. A plakátok egy-egy minisztert ábrázoltak, amint az ágyból kiugorva csomagolnak. Aláírás a következő volt: „Menjünk Moszkva felé, mert jön Degrelle és kisöpör valamennyiünket.” Van Zeeland kortesei azonban még tovább mentek. Fölvonultatták Brüsszel szamarait is, amelyeknek hátán hatalmas plakátokon ez a felirat állt: „En Degrellere szavazok, mert számár vagyok.”

Haladás nagyjelentőségű belpolitikai fordulatok felé

Visszapillantás a romániai közélet egyhónapi eseményeire. A parlament és a pártok munkája. — A kormányváltás előkészületei

Az elmúlt harminc nap belpolitikai eseményeit a kormányzópártnak a belpolitikai helyzet szilárdítására való törekvése jellemezte. Meglátott ez a parlament munkáján, a kormányzati rendelkezéseken és a felelős politikai magatartásán is. Ez a belső helyzet rögzítésére szorító munka szerves összefüggésben volt a külpolitikai eseményekkel, melyek nagyban befolyásolták azt, hogy a Tatarescu-kormánynak az állandóan forgalomban

kerülő válsághírek ellenére sem került nagyobb nehézségekbe a helyén maradnia.

Tatarescu a parlamenti ülészak bezárása, az új költségvetés életbelépeése és a különböző rendfentartó intézkedések végrehajtása után is szilárdan megmaradt a kormányrúd mellett és egyelőre huzamosabb ideig szándékszik tartani pozícióját. A belpolitika eseményei tehát a megmaradásra irányuló kormánytörekvéssel egy vonalban fejlődtek.

A törvényhozás és rendcsinálás munkája

Március 20-án hirtelenül bezárult a parlamenti ülészak. A törvényhozás két házanak tagjai elszéledtek, hogy a megfeszített munka fátalmait kipihenjék. Az utolsó hetekben ugyanis valóban túlszűfoltá vált a törvényhozás munkája. Nagy dolog volt

a költségvetés megszavaztatása,

mert a felemelt költségvetéssel több olyan törvényt kellett alkotni, melyek az államháztartás elköltözött jövedelmeit biztosítsák. Az ülészak utolsó napjaiban került ezeknek a költségvetéssel összefüggő javaslatoknak a megszavazására a sor, de egyrészt megszavazatlanul maradt és a kormány úgy határozott, hogy az ilyen javaslatokat később rendeltörvénnyel lépteti életbe. A parlament utolsó hetének végzett munkájáról azonban még idestova egy hónap leforgása múlva sem lehet tiszta képet alkotni, mert a gyors egymásutánban megszavazott különféle törvények legióit a napi sajtó nem tudta figyelemmel kísérni.

A belső rend szempontjából nagyon fontos volt

a főiskolai törvény módosításáról szóló javaslat törvényerőre emelése,

mellyel a kormány az egyetemek rendjét, a diákok és tanárok politizálásának megakadályozását óhajtotta biztosítani. A törvény életbeléptetésének köszönhető, hogy azóta az egyetemek kapui már meg is nyílhattak. Az előadásokra jelentkező ifjúságnak a törvény rendelkezései szerint nyilatkozatot kellett aláírnia, amelyben minden aláíró kötelezi magát arra, hogy mindaddig nem politizál, amíg az egyetemen tanulmányait folytatja.

Szintén a rend biztosítását előzta

az új ostromállapotú törvény is,

amely visszaható hatállyal hadbírság elé utal minden politikai bűncselekményt, ami a gyakorlatban azt jelenti, hogy az eddiginél sokkal súlyosabb büntetésben részesülhetnek ezután nemcsak azok, akik most követnek el valamilyen közrend elleni cselekményt, hanem még azok is, akik ellen évek előtt emeltek vádat a polgári ügyészségek ilyen címen. Ez a törvény szigorúan elfiltja többek között az egyenruhaviselést s ennek során az annyira divattá vált színes ingek viselését is. Hogy ezt a jobboldali pártok nem a legnagyobb örömmel fogadták, az csak érthető. Goga a parlamentben jelentette be, hogy hívei ezután is viselni fogják a kék inget, de a kormány azzal válaszolt, hogy másnap huszonhét zöldinges cuzistát letartóztatott és ezzel akart példát adni a rendcsináló intézkedések ellen vétők számára.

Mivel a Tatarescu-kormány áramlon való maradása attól a tényről függött, vajjon tud-e erélyes kézzel véget vetni az ország külső és belső helyzetére nézve olyan veszedelmes arányokban és formában elharapózott jobboldali kilengéseknek vagy sem, a miniszterelnök elhatározta

a külön rendőrmisztérium

megszervezését is, amelynek élére Marinescu Gavril, belügyminiszter, a bucaresti rendőrség főnöke került rendőrmisztériumi rangban. Ennek az eléggé még nem körvonalazott hatáskörű minisztériumnak lesz a hivatása, hogy az ország belső rendjét fenntartsa és biztosítsa. Marinescu egyébként az uralkodónak bizalmas embere és a kormányban való nyomatékos jelenléte csak azt bizonyítja, hogy a legfelső helyen megvan a bizalom a Tatarescu-kormány iránt.

Kisebbségi törvényhozóink munkája

A parlament bezárulása előtt megsokasodott a kisebbségi képviselők és szenátorok munkája is. Különösen nagy harcot kellett vívniuk az úgynevezett nemzeti munkavédelmi törvény módosításáról szóló törvényjavaslat ellen. Mint ismeretes, a tervezett új törvény az összes magánvállalatokat arra kötelezte volna, hogy alkalmazottaik 75 százaléka román nemzetiségű legyen.

Ez a javaslat országrészünk kereskedelmi és ipari élete rendjének megzavarására szolgált volna, mert a kisebbségi tulajdonában lévő vállalatok fölött elvette volna tulajdonosaik rendelkezési jogát. A törvényhozási tanács, mely az egyes törvényjavaslatokat alkotmányosság szempontjából előzetes elbírálás alá veszi, ki is mondta, hogy

Kormányutód-e a Nemzeti Parasztpárt?

A politikai pártok belső életében a legmozgalmasabb képet kétségkívül a nemzeti parasztpárt mutatta. A sok ügyel-bajjal küzdő nagy pártban újra kiélekedtek azok a belső ellentétek, amelyek eddig is megakadályozták a pártot abban, hogy erőteljesebb és elhatározottabban belpolitikai kezdeményezést bonnyoltsion le. Nem csillapultak az ellentétek a párt transzilvániai és okiráltságbeli szárnyai között, sőt március végéig annyira feszült a húr, hogy sokan számoltak a nemzeti parasztpárt darabokrahaladásával is.

A belpolitikai fejlődés szempontjából annál jelentőségtejjesebb volt az a végrehajtóbizottsági ülés azután, melyet április 2-án és 3-án tartott meg a nemzeti parasztpárt nagyvezérkara az ország fővárosában. Április má-

BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSAR

április 30-tól május 10-ig.

A gyári és kézműipari termelés hiánytalan bemutatója. 30 külön csoport. — 5 külföldi állam.

50%-os utazási kedvezmény

A CFR vonalain csak visszautazásra április 30-tól május 20-ig azok részére, akik április 20-tól május 10-ig utaztak a vásárra.

A magyar vasutakon úgy az oda, mint a visszautazásra. Az oda-utazásra április 20-tól május 10-ig, a visszautazásra április 30-tól május hó 20-ig.

Vizummentes határátlépés.

Vásárigazolvány egyenként 120 lejért, valamint díjtalan felvilágosítás kapható az Európa utazási iroda, Banca Dacia Oradea, Boulevard Regele Ferdinand No. 9, és a Wagous Lits-Cook iroda összes fiókjainál.

a tervezett intézkedés úgy az alkotmányt, mint a kisebbségi szerződés rendelkezéseit sérti.

Hogy azonban a dolog idáig jutott, abban a tisztult, magas jogi felfogáson kívül oroszán-részük van a parlament népkisebbségi tagjainak, akik minden törvényes lehetőséget megragadtak, hogy a törvényjavaslat téves és törvénytelen voltáról az illetékeseket meggyőzzék. A Magyar Párt külön emlékirattal is fordult a kormányhoz, melyben kifejtette, hogy úgy jogi, mint gazdasági helyzet szempontjából milyen sérelmet jelent a tervezett törvényjavaslat. Ezt az emlékiratot a miniszterelnökséghez és a külügyminisztériumhoz maga gróf Bethlen György pártelnök juttatta el s ezzel is nyomatékos kölcsönözött a lépés fontosságának.

Nem tudta azonban sem a magyar, sem a német népkisebbségi képviselők felszólalása megakadályozni annak a törvénynek a megszületését, amellyel módosították a földreformtörvény 47-ik paragrafusát és így az állam elővételi jogát kiterjesztették nemcsak a legelőkre, szántókra és rétekre, hanem az erdőkre, műveletlen területekre és belsőségekre is. Az ingatlanforgalomnak ez az újabb korlátozása a kisebbségi kezekben levő vagyonoknak ugyanilyen irányban való megcsereződését nehezítik meg.

szóikára a fővárosba sereglett a párt minden számottevő vezetőségi tagja, akik előtt

Mihalache megrázó beszéd keretében tárta fel, hogy a pártot kormányképességében azok a belső ellentétek akadályozzák meg, melyek a két frakció között kiélekedtek.

Utalt a legfelső óhajra is, hogy a nemzeti parasztpártban tisztázni kell a helyzetet: vajjon Maniu ismeretes felfogása, vagy Mihalache mérséklete vezeti-e a pártot.

Mihalache egyúttal benyújtotta a pártelnökségről való lemondását, mert így akarta a vezetőséget határozott állásfoglalásra kényszeríteni.

Rövid — egynapos — vívódás után tisztult a helyzet a nemzeti parasztpártban. Maniu visszautasította a neki újból felajánlott elnöki tisztséget és azt az óhaját fejezte ki, hogy Mihalache elnökségét kívánja továbbra is, még olyan feltételek mellett is, aminket Mihalache az újbóli elnökségvállalás fejében szabott. Ezek után könnyű volt a kibontakozás. Mihalache teljes bizalomnyilvánítást kapott és így újra elfogadta négy évre az elnöki tisztséget. Az ujonnan elnökké választott

Mihalachét a pártvezetőség teljes hatalommal ruházta fel s ennek értelmében joga van ahhoz is, hogy ha akarja, megszüntesse a pártban az eddigi tartományi rendszert, mely a pártegy-

Hönig
Frigyes
**HARANG-
ONTÓDE**
Arad,
Str. Baripin 10-21.
Alapítva:
1840.
Telefon: 376.

ség szempontjából nem bizonyult hasznosnak.

A nemzeti parasztpárt egysége tehát helyreállt. Kétséges azonban, hogy ez az egység biztosítja is egyúttal a rövidesen érvényesíthető kormányutódlási képességet. Habár Mihalachéék számára halvány reménysugarat jelent két jelentős politikusnak a nyilatkozata. Egyik Grigore Filipescu, a konzervatív párt vezére, másik pedig maga Bratianu Dinu, a kormánypárt elnöke. Grigore Filipescu egy újságnyelatkozatban annak a véleményének adott kifejezést, hogy a nemzeti parasztpártra, mint jelentékeny belpolitikai erőre feltétlenül szükség van. Bratianu Dinu pedig campulungi beszédében egyenesen odanyilatkozott, hogy Romániában csak két komoly, kormányképes párt van: a liberálisok és a nemzeti parasztpártiak. Ebből Mihalache sajtója — lehet, hogy talán nem is egészen jogosulatlanul — azt következteti, hogy a liberális párt távozása után a nemzeti parasztpártnak kell uralomra kerülnie.

Két nagy párt mérkőzésén a szélsőségek veszítenek

Hogy azonban ezek a remények mikor válhatnak be, erről az időpontról a legmeghittebb belpolitikai befentesek sem tudnak még megközelítőt sem mondani. A sokat átszervezett

Tatarescu-kormányban éppen a napokban történt újabb átszervezés,

midőn Berceanu államtitkárt a földművelésügyből áthelyezték az igazságügybe és helyette Sesciureanut nevezték ki földművelésügyi államtitkárrá ennek a tisztségnek a kibővített hatáskörével.

Egyelőre a kormánypárt arra fordítja figyelmét, hogy az ország egyes részében kiírt közigazgatási választásokon sajátmaga számára igyekezzék eredményeket elérni. Ha ez a törekvés pártpolitikailag öncélú is, mindenesetre annyi eredménye van a köz szempontjából, hogy

a két nagy rendpárt mérkőzése visszaszorítja a szélsőségesen túlzó pártok előretörését.

Ezt bizonyítják a buzeu-megyei közigazgatási választások is, ahol a szélsőségek nem tudtak maguknak jelentősebb pozíciót kicsikarni, holott eddig ez a megye is egyike volt azoknak, melyekben legszabadabban tobzódott a türelmetlen jobboldali propaganda.

Kétszázötven erdei kihágás miatt elítélt székely ügyében sikerrel járt közbe dr Gyárfás Elemér szenátor

Mercurea-Ciuc. Saját tud. Mădăraş felciuci székely községben, az állami iskola építéséhez épületfa fuvarozására rendelte az előjáróság a község igazságtalán rendelkező lakosságát. Mintegy kétszázötven székely gazda hozott fát a község Sorokdülő és Nyárasoldal nevű erdejéből. Viszont az erdészeti hatóságok a fa fuvarozását erdei kihágásnak minősítették, miután az előjáróság nem szerezte meg az előzetes engedélyt. Kihágási eljárást indítottak a székely gazdák ellen és a járásbíró „falopás”-ért súlyos bírságokkal sújtotta őket. A bírósági ítéletek már jogerőre emelkedtek és a csendőrség megkezdte a bírságok megfizetésének ellenőrzését és ahol nem tudtak megfelelő befizetési nyugtát felmutatni, az elítélt székelyeket bekísérték az ügyészségre, fogházbüntetésük kitöltésére. Ilyen körülmények között kértek közbenjárást az érdekelt gazdák dr Pál Gábor orsz. képviselőtől, aki a panaszok ki vizsgálása után, dr Gyárfás Elemér szenátorral részletes emlékiratot szerkesztett, melyet dr Gyárfás Elemér juttatott el Moşoiu földművelésügyi alminiszterhez, aki elrendelte a további eljárás azonnali felfüggesztését és utasította a sighişoarai erdőigazgatóságot a panaszok orvoslására. A kiadott rendelkezés száma 3693-1937. és erre a számra hivatkozhatnak végrehajtás esetén a mădăraşi gazdák addig is, míg az erdőigazgatóság intézkedik.

A miniszterelnökség újabb hivatalos jelentése Miklós herceg rangfosztásáról

A koronatanács lefolyásáról megjelent lapközlemények nem felelnek meg a valóságnak. —

Az április 9-én az összes román politikai pártok vezetőinek bevonásával megtartott koronatanácsról a kormány annakidején hivatalos jelentést adott ki, melyben ismertette Miklós hercegnek a királyi családból való kiválását, valamint azokat a körülményeket, melyek ezt a közjogi eseményt előidézték. A szombat reggel kiadott hivatalos jelentés a következőket tartalmazta:

— *Öfelsége, a király, értesülve a kormány jelentéséről, április 9-re este 8 órára koronatanácsot hívott össze a királyi palotába s ezt a miniszterelnöknek, a kormány tagjainak, továbbá Averescu tábornagnak, Vaida Sándornak, Iorga Miklósnak, Presan tábornoknak, Argetoianunak, Goga Octaviánnak, Mihalachenak, Grigore Iuniannak, I. C. Bratianunak, Grigore Filipescunak és Gheorghe Bratianunak a részvételével meg is tartották. A koronatanács vizsgálat tárgyává tette a kormánynek Öfelségéhez intézett jelentését, mely Miklós királyi herceg-*

nek a helyzetére vonatkozik. A megtartott tanácskozás után tudomásul véve Miklós királyi hercegnek április 9-én kelt és Öfelségéhez intézett legutóbbi, valamint a miniszterelnökhöz intézett levelében hangoztatott határozott kijelentését, mely szerint megingathatatlannul kitart a mellett a szándéka mellett, hogy házasságáról le nem mond, a koronatanács abban állapodott meg, hogy az uralkodócsalád tagjainak polgári tevékenységére vonatkozó törvény 13-ik szakaszában foglaltak esete jorog fenn. E szakasz alkalmazása folytán Miklós királyi herceg megszűnik jog szerint az uralkodócsalád tagja lenni és elveszti e minőségéből eredő minden jogát és az összes előjogait. A koronatanács elhatározta, hogy közlésezi a minisztertanács jelentését.

A koronatanács határozata és a minisztertanács jelentése a hivatalos lapnak, a *Monturul Oficial*-nak szombat reggeli számában már meg is jelent.

Országgrészünk tejtermékei a fővárosi piacon

Bucuresti, április hó.

A rohamosan fejlődő és egyre nagyobb fogyasztóképességű főváros piacának ellátásáért nagy versengés folyik az ország egyes vidékei között, amely versengésből Ardeal nem veszi ki azt a részt, amely gazdasági erejénél fogva megilletné.

Igy az ardeali tejüzemek, legyenek bár ezek magánvállalkozások, vagy tejszövetkezetek, sok tekintetben mögötte állanak a fővárosi piacon annak az eredménynek, amelyet a földrajzi fekvés és közlekedési viszonyok szempontjából jóval hátrányosabb helyzetű Bucovina és Basarabia vállalatai fel tudnak mutatni.

Az ardeali tejüzemek főként vaját szállítanak Bucurestinek. Tej szállításával mondhatni csak Brasov és környéke foglalkozik. Es pedig azért, mert a távolabbiak nem tudnának friss fejéssel idejében megérkezni Bucurestibe.

A vaj egy-két napot könnyebben eláll, azért az ország legtávolabbi vidékein levő tejüzemek is szóba jöhetnek a bucaresti piac ellátása szempontjából.

Különféle módszerekkel élnek ezek a tejüzemek az üzlet lebonyolítására. A legegyszerűbb az, amelyet egyik nagyobb székely tejszövetkezet is követ, hogy magános házalókkal dolgozik, akik sok esetben vasutas családok tagjai, vagy más kis állami alkalmazottak hozzátartozói, esetleg nyugdíjasok s azért kedvezményes vasuti jeggyel utaznak. De olyan házaló kofák és székely bácsik is akadnak, akik havi bérlet-jeggyel járnak s mégis, — amellet, hogy költségeiket kihozzák nehéz munkájukkal és igényeiket végéig való lefokozásával — tisztességes jövedelmet is tudnak biztosítani maguknak. Hetenként kétszer is lejön Ardealból Bucurestibe az ilyen házaló vajáros s minden alkalommal annyi vajat hoz magával, amennyit kosaraival és kofferjeivel a harmadosztályú vasuti kocsi, némi vonatkísérői elnézés mellett, be bír vinni. Bucurestiben aztán olcsó szállására, rendszerint valamelyik itt már félig-meddig meglepedett földijéhez viszi az árut s onnan hordja ki két-három napi járkálással, évek alatt beszerzett vevőikhez. Ez a kezdetleges módszer elég jól bevált, noha a székely ember természete nem nagyon veszi be a házalást.

A másik módszer az, hogy az ardeali tejüzem valamelyik bucaresti üzlettel, vagy lera-kattal áll összeköttetésben, annak küldi az árut, amely aztán közvetlenül vagy viszonteladók útján a fogyasztókhoz juttatja azt. Ez a módszer sok nehézséggel küzd; minduntalan panaszok, nézeteltérések merülnek fel, hiányokat állapítanak meg, elszámolási különbözetei keletkeznek, amelyek a kapcsolatok gyakori megszakítására és váltogatására vezetnek.

Hogyan dolgoznak a fejlettebb üzletmenetű tejüzemek?

Más, fejlettebb üzletmenetű tejüzemek saját bucaresti megbízottal, saját lera-kattal, sőt saját elárúsító üzletükkel dolgoznak. A tapasztalat szerint ez a legjobb módszer, mert a megbízott tartásának költségtöbbletét bőségesen kihozza a tejüzem a sima és veszteség nélküli lebonyolítással. Olyan ardeali vállalatok is van-

nak már, amelyek saját autójukkal osztják szét a vajat üzletnek, vendéglőknek, cukrászoknak és nagyobb fogyasztó vállalatoknak, intézményeknek Bucurestiben.

Egy-egy tejüzem leszállít naponta 25-től 200, sőt 300 kilogrammig menő vajmennyiséget is.

Tejfölt — mint tejet is — leginkább csak Brasov és környéke szállít, de épúgy, mint az édes tej, a tejfél se nagy cikk, mert szállításra nem a legalkalmasabb. Igen nagy cikk azonban nyáron Bucurestiben a savanyú, vagy másnével verttej, mert ez a meleg napokban rendkívül nagy fogyasztásnak örvend. Előnye, hogy akár-milyen messziről el lehet Bucurestibe szállítani. Azért e cikk szállítását bucaresti tejárú-kereskedők nagyon ajánlják ardeali tejüzemeknek és tejszövetkezeteknek. Kánikulai napokban nem tudnak annyit szállítani, hogy Bucuresti el ne fogyassza.

Mi a sikertelenség legfőbb oka?

Miért nem tudnak több sikerrel dolgozni az ardeali tejüzemek?

Fővárosi tejárú kereskedők a következő magyarázatát adják:

A főoka a mérsékelt sikernek a vaj Ardealban szokatlan bucaresti árhullámszája. Ha a vaj ára Bucurestiben hirtelen leesik, az ardealiak megijednek s vagy nem küldenek árut, vagy pedig silány minőségűt küldenek — például nem préselik jól ki. Az első esetben megszakad a folytonosság és ezzel elvész az itteni cégekkel a kapcsolat, a második esetben pedig önmagukat szorítják ki az ardeali szállítók a piacról, mert Bucuresti előnyben részesíti ugyan az ardeali vajat, amelyet tiszta minőségűnek ismer, többet is ad érte, de aztán elvárja, hogy tényleg jobb is legyen minden máshonnan jövő vajnál. S ha ezt a minőség-különbözetet nem kapja meg, épúgy elpártol az ardeali vajtól, mint azokban az esetekben, mikor az áresések miatt kimaradnak a szállítványok. Az ilyen kedvezőtlen üzletmenetű időközök aztán annyira visszavetik az egyes ardeali tejüzemeket, hogy jobb idők beálltával ismét nagy erőfeszítésre van szükségük, hogy a korábbi színvonalra felküzdjék magukat s esetleg néhány szerény lépést tovább is tegyenek a fejlődés menetében.

A hirtelen árhullámszások heti, sőt napi időközökben is egész hihetetlenül magasra csapók,

Mik a teendői a tejszövetkezeteknek?

Megkérdeztünk néhány bucaresti szakembert, főként tejtermékek árusításával foglalkozó kereskedőket, mit kellene tenni véleményük szerint ahhoz, hogy ardeali tejtermékeket a bucaresti piacon nagyobb mértékben és eredményesebben lehessen elhelyezni. Ezt a választ kaptuk:

Különösen a helyi piacot nélkülöző ardeali vidékeken fogjon össze három-négy — esetleg utjonnan, e célból alakuló — szövetkezet és tartson magának Bucurestiben olyan megbízottat, aki az itteni piacot tökéletesen ismeri. A fejlődés iránya az kell, hogy legyen, hogy ez a megbízott járművel rendelkezék, amellyel a vajat nehézség nélkül oszthatja szét. Tekintettel az árhullámszásokra, a tejszövetkezeteknek más cikkek leszállításával is kellene foglalkozniuk. Ez annál könnyebben megvalósítható, mert a legtöbb bucaresti tejüzem szintén foglalkozik más, ugyancsak kisgazdaságokban termelt élelmiszerek árusításával. Így könnyen be lenne kapcsolható a tojás, a méz; tavasszal juhtenyésztő vidékeken az orda, ami igen nagy cikk Bucurestiben; ősszel és télen gyümölcsstermő vidékekről a szilva és a fajgyümölcs. Nyáron pedig, mint már említettük, a főlözetlen édes tej, amely bármely vidékről indítható, hogy Bucurestiben mint savanyú — verttej — érkezék meg, illetve kerüljön forgalomba.

Egyszóval a tejszövetkezetek az árhullámszásokra való tekintettel, az állandó kapcsolatok fenntartása céljából mással is foglalkozzanak. A bucaresti kereskedők érdekét is szolgálják ezzel, mert ők is kénytelenek a vajárak esése idején mással foglalkozni.

Jól beválnak a vajnál az oly módon fenntartott kapcsolatok, hogy a bucaresti vállalkozó szerződésel, évi átlagban köti le az ardeali szállító, illetve termelő vajmennyiségét. Ez ki-

SZOBROK

feszületek, rózsafüzérek, plakettek, szentképek stb. legolcsóbb beszerzési forrása

Oberbauer A. Utóda

Magyarország legrégebbi templomberendező és zászlókészítő vállalata

Budapest, IV. Váci-utca 41 sz.
Alapítási év 1863. Tel. At. 83-3-44.
75 éves cég.

vagy mélyre szállók Bucurestiben. De végösszeszámitásban az évnek háromnegyed részében magas; tehát a szállító részére elfogadható az ár és csak egynegyed részében lenyomott. Az áresést néha évszakok, ünnepek utáni időszakok, árútorlódás, máskor azonban tisztán spekulációk idézik elő, úgyhogy azt előre kiszámítani nem lehet. A megoldás az, hogy a szállítóknak türelemmel kell tartaniuk a rájuk kedvezőtlenebb időszakokban s a folytonosságot még a nyereség teljes elmaradása, sőt ráfizetés esetén is meg kell tartaniuk. Legfeljebb kisebb mennyiséget küldjenek, de semmiesetre se rosszabb minőségűt.

A magánvállalatok többé-kevésbé kezdenek már alkalmazkodni a bucaresti piac szeszélyes árhullámszájához, de a szövetkezetekkel gyakran előfordult a közelmúltban is, hogy a szállítási folytonosságának megszakítása vagy az áru minőségének kedvezőtlen irányu változtatása miatt teljesen kiszorultak a bucaresti piacról.

Tejszövetkezeteknél gyakori hiba továbbá, hogy nincs meg náluk a kellő megszervezettség. Okvetlenül szükség lenne mindenütt egy szakemberre, aki a dolgok intézését elejétől végig a kezében tartja, különben, amint mondani szokták, sok baba közt elvész a gyermek. Ha nincs egyetlen ember kezében az intézkedés, akkor szinte szabályszerűen vagy nem a pontosan megrendelt árut küldik el a szövetkezetek, vagy pedig a csomagolás nem kielégítő s emiatt következik be, hogy nem annyi és olyan árú érkezik, amennyit és amelyet a bucaresti kereskedő megrendelt. Például a rosszul leszállított és nem ábronsolt ládákban rendszerint hiányzik egy-két blokk vaj. Az ilyen hibának aztán természetesen nincs gazdája. A bucaresti kereskedő a tejszövetkezetet okolja, a szövetkezet viszont a bucaresti kereskedőre gyanakszik, indulatos levélváltások következnek, amelyeknek szakítás a vége. A kereskedő áru nélkül marad, vaj szállító után kénytelen nézni, a szövetkezet pedig kapkodva keres más kapcsolatokat a bucaresti piacon.

küszöböl az árhullámszájával járó bajokat.

Milyen versenytársakkal kell Ardealnak számolnia a vajszállítás terén?

Bucovina veri Ardealt, mert több olyan nagy tejüzeme van, amelyek szakemberek vezetésével állanak. Pontosán dolgoznak s noha a vajuk nem olyan kitűnő minőségű, üzleti ügyességükkel jobban érvényesülnek a piacon, mint az ardealiak.

Nagy lehetőségei vannak a fejlődésnek

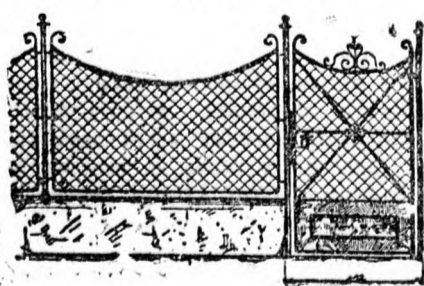
Basarabia, amely kitűnő minőségű, tiszta vajat szállít, a nagy távolságok ellenére is tud teret hódítani. A minőséget szívósan tartja a mennyiség tekintetében is egyre előbbre tör.

Az ókirályságheli vidékek eddig mint komoly versenytársak nem jöhettek tekintetbe, de állami ösztönzésre itt is sok helyen megindult már a szövetkezeti munka, ami előbb-utóbb az Ókirályságot is számottevő tényezővé teheti a fővárosnak tejtermékekkel, főleg vajjal való ellátása szempontjából.

A fejlődésnek még igen nagy lehetőségei vannak, hiszen Bucurestiben tulajdonképpen vajhiány van még. Ardeal sok pénzt kereshet még itt vajon. Egy vállalkozás ép most keres ardeali tejszövetkezetet, amely napi 300 kiló vaj leszállítását biztosítaná.

Hogy az árhullámszásokról fogalmat nyújtunk, idejegyezzük még: A vaj ára legalacsonyabb a nyári hónapokban és az ünnepek utáni napokon, amikor 48 leig is aláesik a beszerzési ár. A legmagasabb beszerzési ár 72-78 lei szokott lenni, amely mellett a bucaresti fogyasztók néha 100 leit is kénytelenek fizetni a kereskedőknek egy kiló vajért. (J. B.)

Bozsák sodronyár-Oradea D. Cantemir 57.

Telefon: 110.

Ajánlok legolcsóbbtól legdrágábbig kerítésfémeket, kertet, baromfiudvarok, szőlők stb. bekerítésére. Vaskapuk, ajtók, sodronyfonat betéttel. Sodronyszövetek malnászati célokra. Kívánatra ingyen és bérmentve árjegyzék és mintakollekció.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal és előfizetés teljesítési helye
Oradea, Strada Regele Carol II. 5.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Heltől: Egész évre 800, félre 400, negyedévre 210, egy hóra 70 lej.
 Magyarországon: Egész évre 90 P, félre 45 P, negyedévre 15 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
 Telefon: 27.

Felölsszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**
 Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
 Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.
 Csakis választékos magánlevelekre válaszolunk.

HIREK A Vatikánvárosból. XI.

Pius pápa megkezdte a szokásos pápai kihallgatásokat. Az első nagy kihallgatás során 1400 zárandókat fogadott a Szentaty, közöttük 1200 fiatal házast, a világ minden részéből. — A múlt év október 28-án külön Motu Proprio-val megalapított pápai Tudományos Akadémia ünnepélyes felavatása május 31-én lesz, a pápa jelenlétében. A Szentaty tudvalevően ezen a napon tölti be életének 80-ik évét. Ugyancsak május 31-én lesz a vatikáni sajtókiállítás ünnepélyes bezárása.

Szigoru rendszabályok azok ellen, akik kölcsön adják kedvezményes utazási igazolványukat. Bucuresti. Saját tud. A CFR vezérigazgatósága körrendeletet adott ki, mely szerint azokat a katonákat, vagy nyugdíjasokat, akik 50 és 75 százalékos menetdíjkedvezményre jogosító igazolványaikat idegeneknek adják kölcsön, egyéb büntetéseken kívül, végleg megfosztják igazolványaiktól.

CISAR ÉRSEK A BANATBAN. Timisoara. Saját tud. Cisar Sándor bucaresti érsek szombaton az érsekség fageti erdőségének ügyében a Banatban járt. Az érsek autóján Timisoarára is megérkezett és meglátogatta Pacha Agoston dr megyéspüspököt, majd Unterweger Lotár dr pápai kamarás, szemináriumi rektor meghívására a papneveldét is megtekintette. Cisar érsek egyébként szokása szerint, most is inkognitóban tette meg banati útját.

TULZOTT HIREK A DIPLOMACIAI VISZONY MEGSZAKÍTÁSÁRÓL A Vatikán ÉS NEMETORSZÁG KÖZÖTT. Bécsből jelentik: Az osztrák katolikusok vezető lapja, a Reichspost, a Vatikánhoz legközelebb álló római forrásból származó tudósítást közöl arról, hogy a német konkordátum felmondásáról, nemkülönben a Szentszék és Németország diplomáciai viszonyának felbontásáról szóló hírek tulzottak. A német birodalmi kormány tartózkodik minden elhamarkodott lépéstől és ebben nagyrésze van von Bergen vatikáni német követnek. Római körökben még mindig nem látják reménytelennek a helyzetet s minden mutatózó nehézség dacára biznak benne, hogy a nyugodt tárgyalások fonala előbb vagy utóbb felvehető lesz.

Satumarei rövid hírek. Saját tud. A kormány elrendelte, hogy tekintettel a román husvéti ünnepekre, az ugynevezett paraszthalmokban a falusi gazdák családtagonként ötven kiló fehér lisztet örölhessenek. — Baia-Mare időközi bizottságát a mai öszetételben a belügyminiszter állásában megerősítette. A bizottság tagjaitól dr Ardelean vármegyei prefektus a napokban kivesszi az esküt. — Weinstein Péter fűszerkereskedő Draganila-utcai fűszerüzletét ismeretlen tettesek kifosztották. — Az állami közkórház épületét egymilliókétszáz ezer lei költséggel kibővítik. Az új pavilonban a gyermekosztályt kap elhelyezést. — Május elsején Satu-Maret is bekapcsolják a légiforgalomba. A repülőter építési munkái azasán folynak. — A munkaügyi miniszterium megszüntette a satumarei munkaügyi felügyelőséget s a satumarei alkerületet Oradeához, a sighetit a cluj-i felügyelőséghez csatolta. Mudura Ioan munkaügyi felügyelő Oradeán kapott új beosztást. — A mesterkönyvek díját az eddigi ötven leiről 450 leire emelték. Megdrágult még az iparigazolványok és a munkakönyvek díja is. — A jiboui szénbányában a munkások bérmozgalmat indítottak. A hatóságok lépéseket tettek a tárgyalások levezetésére. — A Méra autóbustársaság a viteldijakat, a vasut, példájára, tíz százalékkal felemelte. — Szabó Mária cselédleány maroszdót ivott. Lopással gyanúsították s efeletti bánatában követte el tettét. Haldoklik. — Varna László farcasani gazda a szántóföldön dolgozott. Munkaközben szivrohant kapott s arccal egy tíz centiméter mély tócsába esett. Mivel a közelben senki sem tartózkodott, a szerencsétlen földműves vízbe fulladt.

FŐPÁSZTORI JUBILEUMOK. Rómából jelentik: Ez évben egy romániai és négy magyarországi püspök, illetve főpásztor érkezett el egyházfejedelemségének jubiláris évfordulójához. Romániában Pacha Agostont, a timisoarai egyházmegye főpásztorát tíz évvel ezelőtt nevezték ki lebedói címzetes püspökké. Magyarországon Szmcresányi egri érseket 25 év előtt nevezték ki érsekké. Dr Rott Nándor veszprémi püspököt 20 év előtt nevezték ki veszprémi püspökké. Shvoy Lajos, székesfehérvári megyéspüspököt 10 év előtt nevezték ki Proházska utódjául. Dr Horváth Győző kalocsai nagypüspöst szerdán, 14-én ünneplő püspökké szentelésének 25-ik évfordulóját. Valamennyi püspöki jubileum megünneplésére nagyban készülnek az illetékes egyházmegyekben.

Cuza professzor ünneplése nyolcvanadik születésnapján. Bucuresti. Saját tud. Bucurestiben az Ateneu Roman nagytermében a Porunca Vremi és Hazafias Közületek kezdeményezéséből ünnepeket rendeztek abból az alkalomból, hogy Cuza professzor betöltötte 80-ik életévét. Miron Cristea patriarcha mondotta az első ünnepi beszédet, amelyben többek között azt is panasolta, hogy a székely vidékek lakóinak több, mint fele elmagyarosított román, továbbá hogy Bucuresti belvárosában több, mint 50 templom maradt hívők nélkül, mert a belvárosban lakott románság ingatlanait idegeneknek adta el s kijebb települt a város széleire. Ilyen körülmények között — mondotta a patriarcha — indokolt Cuza mozgalma. Cuzát, mint a „Románia a románoké” eszme felvetőjét és előharcosát ünneplte, aki ötven éve ugyanannak a keresztény nemzeti politikának a szószólója, amely most azon az uton van, hogy diadalt arathasson. Ugyanebben a szellemben beszéltek az egyházak, az Akadémia, a nemzeti irányú sajtó, az ügyvédi kar és a közművelődési egyesületek szónokai. Cuza professzor válaszában buzdított a keresztény nemzeti eszme megvalósításáért tovább folytatandó küzdelemre.

* Mint 13 éves tanuló borzasztó sokat szenvedtem fejmeghülésben. Meglepő gyorsan segített a Togal. Sikeresen gyógyította édesatyám rheumatikus fájdalmait is. A Togal-tabletta nálunk nélkülözhetetlenné vált.

Felrobant egy háboruból visszamaradt kézigránát. Sighet. Saját tud. Saplotai Ilie 8 éves fiúcska egy kukoricacső nagyságú vasdarabbal játszott. Űtögetés közben a vasdarab, amely egy háboruból visszamaradt kézigránát volt, felrobant. A robbanás következtében lángot fogott a kislíru ruhája, amit Szervada Imre gimnazista oltott el és akkor tűnt ki, hogy Saplotai Ilie csodával határos módon csak kisebb égési sebet szenvedett, mert a gránátzilánkok átrepülve egy közeli házban, az udvaron levő szénaboglya tetejére estek. A megmenekült gyermek azonban az ijedtegtől könnyebb lefolyású idegcsokkot kapott.

A szívfájdalmak

amelyek a bal kézbe is lezuhodnak, az angina pectorisnak jellegzetes symptomái, az érlemezésedés legmegdöbbentőbb tünete. A fájdalomak kibírhatatlanok, melyek a lélegzéskor még erősödnek is.

Az egyedüli gyógyszer, amely érlemezésedés ellen a legjobb gyógyító hatással van, a Dr Mladejowszky tanár-féle SKLEROLSYRUP.

Mingyárt a kura megkezdésekor 5 üveg elfogyasztása után az Angina fájdalomak enyhébbek lesznek és a kura végeztével a symptomák egész sora megszűnik, mint: fülzugás, szédülés, álmatlanság, gyomorzarok, stb.

A Prof. Mladejowsky-féle Sklerolsyrupnak, hála ösztetételének, csodás hatása van, miután feloldja az erekben a savakat, miáltal újra visszaállítja azoknak rugékonyságát, amely a jó vérkeringésnél szükséges.

Amint látható, a Skerolsyrup az érlemezésedés egyik főokára hat a legjobban.

Kapható: gyógyszerárakban és drogériákban Diabétiikusok Sklerolsyrup „D”-t szednek, amely cukor nélkül lett gyártva.

„Isteni Szellő” Londonban

A lapok hasábos tudósításokban számolnak be arról a „szenzációs” eseményről, hogy az „Isteni Szellő”, mely alig száz órával előbb indult útnak a világ túlsó végéről, a Felkelő Nap országának fővárosából: Tokióból, — megérkezett Londonba; útközben megpihent Rómában és Párizsban is. Az „Isteni Szellő” tehát most Londonban „lengedez” és — isteni csodaként bámulatja magát az angol főváros koronázásra készülő, ünnepváró népével.

Pedig: az „Isteni Szellő” — tulajdonképpen emberi csoda. Az emberi ész, akarat, tudás és haladás csodája. Az „Isteni Szellő” — hiszen ezt már mindenki tudja, — egy japán repülőgép, melyet 25 éves, ifjú pilótája rekordteljesítménnyel, minden zökkenő nélkül vezetett át Tokióból Londonba. Azért jött az angol fővárosba, hogy a koronázási ünnepségekről készített filmeket azonnal — szintén rekordsebességgel — Tokióba vigye, hogy a londoni királykoronázás mesebeli pompájában minél gyorsabban, — alig 4—5 nap múlva — már gyönyörködhessen Nippon ferd szemű fia.

De az „Isteni Szellő” ifjú pilótája üzenetet is hozott Londonba. Az üzenet úgy szól, hogy a Felkelő Nap országának vezetői megvannak győződve affelől, hogy a Tokió és London közötti egyetértés hozzá fog járulni a békés légkör megteremtéséhez a mai feszült, viharos időkben.

Milyen jó is volna, ha ez az „Isteni Szellő” — valóban földöntúli fuvalom, valóban isteni szellő lennel S útjában — mindenütt, ahol átsuhan az éteren, — s ahol megpihent: Rómában és Párizsban, s ahova most megérkezett: Londonban, — egyetlen szárnyasuhintással elosztatta volna azokat a súlyos, viharterhes fellegeteket, melyek földünk felett tornyosulnak.

Mennyivel örömtelőbb szenzációs volna, ha ez az „Isteni Szellő” valóban — az isteni béke hírhozója lennel! (F. V.)

A javítás alatt álló hidról lezuhant és a vízbe fullt. Sighet. Saját tud. Sigheten a puskaporos torony melletti Iza hidat javítják. A korlát nélküli hidon Kanalas Borcsa cigányasszony ittas állapotban keresztül akart menni, de elvesztve az egyensúlyt, a vízbe zuhant és a folyóba fulladt.

CSÜTÖRTÖKÖN KEZDI MEG A HADBÍRÓSÁG STELESCU GYLKOSAINAK FŐTÁRGYALÁSÁT. Bucuresti. Saját tud. Stelescu gyilkosai ügyének fő tárgyalását a hadbíróóság április 15-re tűzte ki. A tárgyalás előreláthatólag több napig fog tartani.

* A belek gyakori teltsége és a rekesz erősebb feltelődése a rendkívül enyhén és kellemesen ható természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által — reggelenként éhgyomorra egy pohárral — megszüntethető és az agy, a tüdő vagy szív felé irányuló vértelődés ellensúlyozható. Az orvosok ajánlják.

A FAK ÜNNEPÉN TIZEZER CSEMETFÁT ÜLTETTEK BUCURESTI HATÁRBAN. Bucuresti. Saját tud. A fáültetés tegnapi ünnepén a főváros strajerjei több, mint 10.000 fát ültettek. Az ünnepélyen résztvett Mihály nagyvajda is, akít sajátkezüleg ültetett 10 csemetét.

* **Aldott állapotban levő nők, ifjú anyák és többgyermekes asszonyok** a régbevált, anyhe, természetes „Ferenc József” keserűviznek már mérsékelt adagokban való használata által is igen könnyű és hig ürülést, ugyszintén rendes gyomor- és bélműködést érnek el. Az orvosok ajánlják.

Atvette a katonaság a sighetli tüzoltóságot. Saját tud. A 64 éve működő sighetli önkéntes tüzoltóságot katonai tüzoltósággal cserélték fel. Marinescu Alexandru főhadnagy parancsnoksága alatt 22 katonai tüzoltó teljesít szolgálatot Sigheten.

MEGÁLLÁSRA INTETTE, AVAGY FASISZTAMÓDRA ÜDVÖZÖLTE A TÁRSASGÉPKOCSIT A CSÁNGÓGAZDA. Mercurea-Ciuc. Saját tudósítónktól. Csillag J. Péter lunca de josi csángógazda a megye székhelyére akart utazni a glümes társasgépkocsijával bírósági tárgyalásra. Nem ment a rendes megállóhelyre, hanem menetközben kézfelemeléssel akarta megállítani a gépkocsit, mely teljesen tömve lévén, nem állt meg és lemaradt. Csillag huszezer lei kártérítésért pört indított a társasgépkocsi-vállalat ellen. Ez a veszteség az által érte volna a csángógazdát, hogy a tárgyaláson nem tudott megjelenni. A most megtartott tárgyaláson a bíróság előtt Csillag igazságával szemben, a gépkocsi-vállalat ügyvédje — nem minden derűtlenség nélkül — arra hivatkozott, hogy a gépkocsi-vezető azt hitte, hogy Csillag fasisztamódra üdvözlö az utasokat és azért nem állt meg s különben is nincs törvényes intézkedés arra, hogy a gépkocsi menetközben megálljon. A törvényszék ki is mondta, hogy a társasgépkocsi menetközben nem köteles megállani és így Csillagot keresetével elutasította.

VÉRÉS ÖSSZEÜTKÖZÉS A VOLT TÜZKERESZTESEK ÉS A NÉPARCVONAL KÖZÖTT. Montpellierből jelentik: De la Roque ezredes francia társadalmi pártja és a néparcvonal hívei között vasárnap verekezés támadt. Mindkét fél részéről több lövés is dördült. Három ember megsebesült. A lövöldözöket a rendőrség letartóztatta.

Fejlesztéssel meggyilkoltak egy tisztiszolgát. Bucuresti. Saját tud. Bucuresti egyik elővárosi községében, Dragomiresti din Valeban gyilkosság történt tegnap este. A falusiak Grigorovici alezredes tanyáján fejlesztesapásoktól vérző sebekkel, haldokolva találták Nicolae Goanga katonát, az alezredes tisztiszolgáját. A katonai kórházba szállították, ahol meghalt. A gyanu az ispánra esik, aki állítólag féltékenységből végzett a katonával.

Bizományi árak elsikkasztásáért hathónapi elzárásra ítélték egy házalókereskedőt. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Dr. Makkay Domokos gheorgheni ügyvéd, bizományi eladásra több ezer lei értékű ingóságot adott el Grün Zelig odaváló házalókereskedőnek. Grün a bizományi tárgyakat értékesítette, az árát azonban elköltötte. A bíróság hathónapi elzárással sújtotta.

FIGYELEMI

Bándy Mária és Vámszer Géza „Székely táncok”

című képekkel ellátott nagyszerű könyve országos szinten a következő helyeken szerezhető be:

Arad: Naményi Erzsébet.
Ciuj: Minerva könyvkereskedés, Pitvar szövetkezet.
Mercurea-Ciuc: Vákár és Péter könyvkereskedés, Római Katolikus Főgimnázium.
Odorheiu: Részvénynyomda, Soha Aladár.
Oradea: Orszem könyvkereskedés, Magyar Lapok könyvosztálya.
Satu-Mare: Reizer János.
Sit-Gheorghe: Klein és Fandrich cég.
Sibiu: Seydl Ferenc könyvkereskedése.
Tg.-Saceu: Turéczy István.
Tg.-Mures: Révész Béla és Révész Ernő.
Timisoara: Polacsek és Moravetz könyvkereskedés.
Turda: Püsz József.
Zalau: Seress Samu.
 A csinosan kiállított könyv ára 60 lei.

Szines térképek

fülle hajlva, vagy mélynyomású, sokszínű képeslapokon hányszor csábít bennünket idegen tájak varázsos szépsége, egzotikus vidékek mesevilága... Különösen ilyenkor, tavasz jöttén valami ősi ösztön nyugtalansága lepi meg az embert és egy kicsit mindenkit hatalmába ejt az utazás nosztalgias vágya. Kisérti, izgatja fantáziánkat a felszabadulás, látniakarás olt-hatatlan szomjúsága, a nemesebb értelemben vett emberi kíváncsiság. Talán nincs is ez alól kivétel és valóban nem is lehet, mert az utazás a legnemesebb sportot és legnemesebb szórakozást jelenti mindenképpen. S ha az embert ösztönös vágy hajtja, hogy megismerje a világot, amely körülveszi, vajjon nem az az első és legfontosabb, hogy odamenjen, odazarándokoljon, ahová minden út vezet?! Rómába, az örök városba, ahol a világ kulcsát őrzik! Nincs ember, akit ne csábított volna az olasz tavasz bódító szépsége, Itália szikrázó tavaszi napja és nincs földi halandó, akit ne fogott volna meg a Vatikánváros panorámájának jellegzetes képe, a Szent Péter bazilika homlokzata és roppant kupolája, amely ott emelkedik Szent Péter sírja — a világ trónusa fölött! A világ kereszténységének középpontja ez; benne az egész kereszténység élő szíve... Az építészet, szobrászat és festészet leghatalmasabb alkotó szellemei, Bramante, Michel-Angelo, Raffael fogtak itt kezét, hogy a palotáknak, a számtalan termeknek, csarnokoknak, kápolnáknak, múzeumoknak, könyvtártermeknek azt a bámulatos együttesét létrehozzák, amelynek gyűjtőneve: Róma.

A „Magyar Lapok” hagyományos olaszországi társasutazása iránt — melynek minden alkalommal olyan általános sikere és népszerűsége volt, hogy éppen ezért évről-évre megismételjük — talán soha nem nyilatkozott meg olyan nagyarányú érdeklődés, mint ezidén. Ennek legfőbb oka elsősorban abban keresendő, hogy társasutazásunk eddigi résztvevői — vannak, akik két, sőt több ízben is résztvettek utazásunkon — országszerte elvitték a zavartalan, kényelmes és pompásan sikerült társasutazások kellemes emlékeit, másrészt, az út nagyszerűségét tekintve, olyan minimális a részvételi díj, hogy azon — még a mai súlyos gazdasági viszonyok mellett is — minden nagyobb anyagi megerőltetés nélkül, bárki résztvehet.

Nem is említünk egyebet, csak azt, hogy e csekély részvételi díj mellett négy teljes napot töltünk Rómában, az örök városban, ahol társasutazásunk résztvevői ezenfelül még történelmi jelentőségű, hatalmas ünnepek szentmanui is lesznek.

Társasutazásunk indulásának határnapját néhány nappal elhalasztottuk. Az indulás időpontjának párnapos elhalasztására az készített bennünket, hogy XI. Pius pápa, aki súlyos betegségéből már felépült ugyan, a betegség következtében még gyöngéledik és így szigorúan meghatározott időpontokban, koncentrált, összevont pápai kihallgatások vannak. A „Magyar Lapok” zarándokutazásának résztvevői ez összevont pápai kihallgatások következté-

ben olyan időpontban nyertek beosztást, hogy a társasutazás indulásának előzően megállapított időpontját pár nappal el kellett halasztani. Hogy a számunkra kijelölt pápai kihallgatásra alkalmas időben érkezünk, a Magyar Lapok társasutazása 1937 május negyedikén délelőtt fél 12 órakor indul Oradeáról.

A társasutazás ujonnan megállapított és részletes programja ezek szerint a következő:

Az április 27-iki indulással hirdetett olaszországi társasutazással kapcsolatban — hivatkozással prospektusunk 5-ik pontjára — az utazás rendezősége programváltoztatást eszközölt, amennyiben az indulás Oradeáról nem április 27-én, hanem május 4-én d. e. fél 11 órakor lesz. Ennek megfelelően módosul a visszatérés dátuma is, amennyiben hazaérkezés Oradára nem május 5-én, hanem május 13-án reggel lesz.

Ezen programváltoztatást a rendezőség azért eszközölte, mert XI. Pius pápa Öszentsége gyenge egészségi állapotára való tekintettel a pápai kihallgatásokat bizonyos napokra összpontosították, melyhez — természetesen — a rendezőség is alkalmazkodott.

A végleges utiterv egyébként az alábbi:

Pontos indulás 1937 május 4 délelőtt fél 11 órakor Oradeáról. Budapestre érkezünk aznap délután, fél 5 órakor. Este fél 7 órakor közös vacsora. Budapestről a Déli vasút pályaudvarról továbbindulás aznap este fél 8 órakor. Utirány: Nagykanizsa—Laibach—Postumia—Triest—Venece.

Venecébe érkezünk május 5-én délután 2 órakor. Firenzébe este fél 8 órakor. Firenzében egy teljes napot töltünk, miközben megtekintjük a világhírű Uffizi és Pitti múzeumokat. Firenzéből továbbindulás május 6-án este fél 8 órakor. Rómába érkezés aznap éjjelkor.

Rómában töltünk az eddig hirdetett 3 nap helyett 4 teljes napot és pedig május 7., 8., 9. és 10. napjait, minden napra pontosan kötvenalizott program szerint. E 4 nap alatt Róma összes fontosabb látnivalóit megnézzük. A római tartózkodás során külön pápai kihallgatáson jelenünk meg.

A nápolyi külön kirándulás időpontját Rómában fogjuk megállapítani. Rómából visszafelé indulás 10-én este, Venecébe érkezés másnap, május 11-én reggel. Megtekintjük Venece nevezetességeit. Venecei tartózkodás alatt mindenki maga gondoskodik ételmezeiről. Venecéből hazaindulás május 11-én este. Budapestre érkezés május 12-én reggel. Teljes nap Budapesten. Budapestről indulás Oradeára május 13-án 0.25 perckor. Oradeára érkezés május 13-án reggel 7 órakor.

Jelentkezési, valamint az útlevel és teljes részvételi díj beküldésének határideje 1937 április 25.

A részvételi díj maradt változatlanul 5.200 lei személyenként. Nápolyi külön kirándulás többletköltsége 1200 lei, II-od osztály többletköltsége 1.700 lei.

TÖBBMILLIÓ LEI ÉRTÉKŰ VAGYONÁT AZ EGYHÁZRA HAGYTA. Satu-Mare. Saját tud. A napokban hosszas szenvedés után elhunyt Uray Jenő, a satumarei belvárosi református egyházközség volt főgondnoka, legutóbb presbitere. Uray Jenő végrendeletében meghagyta, hogy felesége halála után többmillió lei értékű vagyona az egyháza szálljon és iskola-fenntartásra használják.

Gyilkosság Cseh-Bocskón. Sighet. Saját tud. A maramarosi Cseh-Bocskón Sănai Gheorghe egy ház ablakából rálőtt Ablakos N. csempészre. Ablakost a szlatinai kórházba szállították, ahol borzalmas kínok között meghalt. A gyilkos Sănai Gheorghe Romániába szökött át és kézrekerítése ügyében a legerélyesebb nyomozást vezették be

* **Az ezüst tisztításához** megveszi Ön a legfinomabb tisztító pasztát. Igaza van, hogy a legfinomabb és legjobb tisztítószer veszi, hogy az ezüst tiszta és ragyogó legyen, de legkisebb karcolás ne maradjon rajta. Az ezüst értékes, de még értékesebbek a fogai. Ezek is ragyogóknak csodálatos zománcukkal, mint a legszebb elfántcsont. Fogai számára is válassza a legalkalmasabb fogpépet: azt, amely alaposan tisztít, anélkül, hogy megtámadná a fog zománcát. **Az ODOL fogpép** a legfinomabb por pép alakban. Önnek az ilyen fogpép felel meg azoknak a követelményeknek, amelyet egy ideális fogtisztító szertől megkövetelhetünk. Az ODOL fogpép azonkívül üdítően és élénkítően hat.

Zürichi zárlat. Párizs 19.63, London 21.54, Newyork 439.75, Brüsszel 74, Milánó 23.14, Amsterdam 240.60, Berlin 176.70, Bécs — schilling 81.10, Prága 15.35, Varsó 83.30, Belgrád 10, Bucuresti 325.

A húsvétidő három nagy egyháztörténelmi eseménye

XI Pius pápa körlevelei a kommunizmusról, a német pogányságról és a mexikói vallásüldözésről

Az eszmék és irányvonalak mostani világvárában messzi világító fények és fölrágyognak. Nem a robbanások felvillanásai, melyek hirtelen vakító pillanatban annál nagyobb legyén nyomukban a sötétség. Ezek az ideig-óráig ható cikázások ugyan a magasságok felé is törnek, de csak úgy, mint a fenyegető közelemlések, vagy a tűzhányók lávájának a kilövellése. Utánuk átok és kétségbeesés érkezik a lélekben, vagy romlás ömlik szíjjel a föld térségén.

A világvárat eszméinek, vagy eszmeletienségének, egymásba kereszteződő irányának vagy iránytalanságának az elrendezésére állandóbb, jótékonyabb fények kellene. Olyanok, amelyek az első befogadás után is továbbélnék és folyton törekednek, s mind fokozottabb melegséggel tütik el a lelkeket. Ilyen maradandó nagy hatásra van hivatva az a három körlevél, melyet XI. Pius pápa a húsvét előtti és húsvéti napokban bocsátott ki olyan kérdésekről, melyek mostanában legkínosabb gondokkal terhelik a világot. Az egyik az istentagadó kommunizmusról szól, a másik a németországi ujpogánysággal szemben lép föl, a harmadik a mexikói vallásüldözésekben való hősi ellenállást látja el buzdító és tanácsadó jósággal.

Mindhárom körlevélnek közös gondolatköre van, melynek állandóan világító és melegítő alapeszméje az, hogy kétségbeesetten egymásra törő emberiséget az igaz Isten ismeretére és szeretetére kell elvezetni, s ekként lelkiileg kell meggyógyítani. „Keresétek először az Isten országát és a többi mind hozzáadatik nektek.” A földi gondok is megoldódnak, ha a lélek Istenhez tud emelkedni, s ha így minden nép és minden társadalmi osztály megtalálja az ő egyetlen Grundviselését: a mi Atyánkat. Ezért kell az igazság és szeretet érzésétől eltelve minden jóakaratu embernek összefognia, hogy a hit világosságától vezette hűsának azokra, akik vagy a teljes istentagadás útjára tévedtek vagy az anyagiak imádásával, s az emberi élet egyes földi lényegeinek az istenítésével bálványozásba sodródtak.

A három körlevél közül az első március 19-én jelent meg s Divini Redemptoris szavakkal kezdődve szól a kommunizmus tévpatáról. A második német nyelven látott napvilágot

a Szentiszák hivatalos lapjának, az „Osservatore Romano”-nak március 23-iki számában, s egyébként március 14-ikén kelt és „Mit breunner der Sorge” szavakkal kezdődve a német birodalombeli katolikus egyház helyzetét tárgyalja. A harmadik körlevél Mexikó püspökeihez szól az ottani egyházi helyzetről és az „Osservatore Romano” március 28-iki számában jelent meg, ugyanazonnap kelettel.

Mindenik körlevél a modern élet legkínosabb időszertiségeit tárgyalja, s így minden ember számára lelki szükség, hogy kellő ismerettel legyen tartalmukról. A következőkben tehát megkezdjük a körlevelek részletes ismertetését, részint lényeges kivonatolással, részint az iratok egyes részeitek szó szerinti közlésével. Jelen számunkban a kommunizmusról szóló körlevélet ismertetjük. Holnapi és következő számunkban fogjuk közölni a német birodalmi és a mexikói állapotokról szólókat.

A „Divini Redemptoris” körlevél az istentagadó kommunizmusról

A „Divini Redemptoris” kezdetű pápai körlevél fejezetekre és sorrendben számozott szakaszokra osztva, külsőleg is nagyszabású alkotás. A hat fejezetből álló mű 82 szakaszt foglal magában.

A körlevél bevezető szakaszában és első fejezetében visszaemlékezik a pápa, hogy úgy maga, mint elődei többször felhívták a világ figyelmét az emberi társadalom belső meghasonlásaira, s ezek között a kommunizmus végzetes tanaira. Utal IX. Pius pápának ilyen tárgyu 1846. nov. 9-iki „Qui pluribus” kezdetű körlevelére, aztán XIII. Leó pápának 1878. dec. 28-án kelt „Quod Apostolici muneris” kezdetű körlevelére. A maga hasonló célú ténykedései közül felsorolja az 1924. dec. 18-án mondott allokucióját, az 1928. május 8-án kelt „Miserentissimus Redemptor”, az 1931. május 15-én kelt „Quadragesimo anno”, az 1932. május 3-án kelt „Caritate Christi”, az 1932. szept. 29-én kelt „Acerba animi”, az 1933. június 3-án kelt „Dilectissima Nobis” kezdetű körleveleit, s az oroszországi, mexikói és spanyolországi vallásüldözések elleni ünnepélyes tiltakozásait. Most a Szentatya elérkezettnek látja az időt, hogy egy összefoglaló új okmányban, az egyházi tanítás minden ünnepélyességével újonnan fölemelje szavát a napról-napra megújuló és izgatónan terjeszkedő kommunista tévpatákkal szemben. Az egyház tanításának megszólalása az Apostoli Szentiszák hagyományosa és az egész világ is vágyakozva várja ezt a megnyilatkozást.

— Bizakodunk abban — mondja a pápa, — hogy a mi szavunk mindenhol eljut, ahol elöltételektől mentes elmék és az emberiség javát őszintén kívánó szívek még vannak. An-

maiban gyökerezik, amelynek valódi értelmességét a bolsevista teoretikusok különleges hivatásuknak tartják. Ez a tan azt tanítja, hogy nincsen más valóság, mint az anyag, a maga vad erővel, amelyek különböző fejlődési fokozatokon át növényekké, állatokká, embereké lesznek. Az emberi társadalom sem más, mint az anyagnak megnyilatkozása és valamely formája, amely a fentebb említett módon fejlődik és kikerülhetetlen szükségességgel arra törekszik, hogy az erőnek állandó küzdelmeiben a végső kifejlődéséhez jusson el. Ez a végső kifejlődés pedig nem más, mint egy olyan társadalom, amelyben nincsenek osztályok. Természetes, hogy ilyen tóban nincs hely az Isten eszméi számára, nincs különbség szellem és anyag között, sem a lélek és a test között. Tanaiik „nem engedik meg” a léleknek a halál utáni további életét és így nincs semmi reménység sem egy más világra s éppen ez az, ami által az ember szabadsága elpusztul. Az emberi személyiséget sem ismerik el semmiféle módon, miután szerintük az nem más, mint egy egyszerű kerék az összesség szociális rendszerében. Erre az összességre tartoznak egyedül a jogok, vagy inkább a korlátlan féltkezés személyek és dolgok fölött. Tehát minden hierarchia és tekintély megsemmisítetik. A házasság felbonthatatlanságát és méltóságát lerombolják. A családot profanizálják. Az asszonyt a családi tűzhelytől és a gyermekek gondozásától elszakítják. A vallást ők csak a népek ópiumának hívják és ahogy csak tudnak, harcolnak ellene. Tagadják és semmire sem becsülik az Istenről alkotott bármilyen eszményt.

— A kommunizmus — mondja a pápa — olyan rendszer, amely tele van tévedésekkel és szofizmákkal, amelyek az ésszel és az isteni nyilvánvalósággal egyaránt ellentétben állanak. Felforgatója a társadalmi rendnek, mert annak alapvető tételeit rombolja le, nem törődik az állam természetének és céljának valódi eredetével, megtagadja az emberi személyiség jogait és ezzel megtagadja az ember méltóságát és szabadságát.

Részvét a félrevezetett tömegek iránt

Hogy ez a nyilvánvalóan hamis szisztéma olyan fájdalmasan nagy elterjedésre tudott szert tenni, azt az igazságról és az egyenlőségről alkotott hamis eszményeknek kell tulajdonítanunk, amelyek a kommunizmust a tömegek előtt megcsillogtatták, amikor a számukra megígérték az oly sok tagadhatalan visszaélésnek kiküszöbölését és a szegény munkások helyzetének javítását. A munkások ez ígéretektől félrevezelve az új tannak hirdetőit vakon követték, anélkül, hogy ráeszmélhettek volna a kommunizmus súlyos tévedéseire.

Olyan örügy alatt, hogy csak a munkástömegek sorsán akar javítani és a liberális gazdasági rendszer visszaéléseit akarja megszüntetni s ezáltal a földi javaknak méltányosabb szétosztását akarja elérni, amely célok kétségkívül teljes mértékben helyesek és felhasználva az általános világkrisist, a kommunizmusnak sikerült gyakran az ő hatáskörébe vonni a népeknek olyan rétegeit is, amelyek elvileg minden materializmust és terrorizmust elvetnek. Azonkívül az a magárahagyatottság, amelyben a liberális-gazdasági rend a munkás-ság széles rétegeit hagyta, továbbá egy ravasz és ördögi tökéletességgel megorganizált propaganda, továbbá a sajtó naprészben érthetetlen hallgatása a kommunizmus terjedésével szemben, minden bizonnal hozzájárultak ahhoz, hogy a kommunizmus elterjedhessen.

A bajnak szomorú következményei láthatók már sok nemzetben, így Mexikóban, Spanyolországban és különösen Oroszországban, amelyet valóságos kísérleti telepnek választottak ki.

Az igazi orosz nép el van nyomva, meg van szomorítva. A pápa atyai együttérzésének kifejezésével fordul hozzájuk:

— Nem akarjuk semmiképpen sem elítélni általánosságban a szovjetunió népeit, amelyekkel szemben a legélnkebb atyai érzéseket tápláljuk. Tudjuk, hogy sokan nyögnek közülük a nehéz iga alatt. Ezt az iga olyan em-

nál inkább fájdalmas színt kap most a mi szavunk, mert látunk kell a fölforgató eszméknek keserű gyümölcseit, melyeket mi előre láttunk és előre megjövendöltünk s amelyek félelmetes módon szaporodnak azokban az országokban, amelyeket már ellepett a kommunizmus, de a világnak más országaiban is, ahol még csak mint fenyegető veszély mutatkozik.

A kommunizmus tana és gyümölcsei

A kommunizmus tana a történelmi materializmusnak Marx által hirdetett principiuma.

A fájdalmak kifárasztják a szívet

— Jaj! A reuma összetörte a csontjaimat!
— Egyetlen egy orvosság van ez ellen: reggel és este egy CARMOL*)-os bedörzsölés.

*) Carmol a legjobb bedörzsölőszer meg-hülés, gripa, reumatikus fájdalmak és láz ellen.
Ara fűvegenként 22 lel.

Uj butorüzlet!

Coşbuc utca Palace Hotel bejáratánál.

ARTA (tulajdonosok: Schwartz Ernő és Mansberger Gusztáv.)

Butorai szencziációs szépek, kiváló minőségűek és nagyon olcsók.

Oriási választék a legolcsóbbtól a legrágább butorig.

berek rakták a vállukra, akik legnagyobb részben idegenek az országnak valódi érdekeitől és elismerjük, hogy másokat ismét a csalóka reménysek csaptak be. Mi a szisztémát ítéljük el, annak szerzőit és annak előmozdítóit, akik

azt gondolták, hogy Oroszország lesz a legalkalmasabb terület arra, hogy gyakorlatilag is bevezetessék az évtizedek óta kidolgozott rendszert és onnan terjesszék a propagandát az egész világra.

Az Egyház tanítása, mely összhangot hoz az emberi életbe

A kommunizmus tévedéseivel a Szentatya szembehelyezi a katolikus Egyház tanítását, amely elismeri az Istenben a legfőbb bíró és a szerető atyát s hirdeti az emberek egyenlőségét és testvériségét, megvédelmezi az ember szabadságát és személyiségének jogait. Az ember Istentől az örök boldogság természetfölötti céljára van rendelve s meg kell, hogy találja a családban és társadalomban úgy a saját jogainak elismerését, mint segítségét ahhoz, hogy minél könnyebben eljusson legmagasabb, legnemesebb céljához.

Ez elvek alapján az Egyház elismeri és megvédelmezi a hierarchiát és a törvényes tekintélyt a társadalomban, amely gyakorolhatja és gyakorolnia is kell befolyását mindenkinek javára gazdasági és szociális téren azért, hogy a megfelelő irányító és egyeztető elveket kijelölje és felhasználja a kényszerítés és fenytés törvényes eszközeit is akkor, ha egyeseknek vagy kis csoportoknak cselekvési módja a közjó ártalmára lehetne. Azonban ez a tan távol áll a tévedésnek minden végtétől, éppen úgy, mint minden túlzástól, amit a pártok és szisztémák elkövetnek, ha ilyen tanokat vallanak, de nem mindenkoron ragaszkodnak az igazságnak és igazságosságnak egyensúlyához.

Az Egyház ezt követeli tanításaiban, ezt alkalmazza és ezt mozdítja elő gyakorlatában, amikor egyeztetni egyeseknek a jogát és kötelességét a mások jogával és kötelességeivel, amiként egyeztetni a tekintélyt a szabadsággal, az egyének a méltóságát az államnak a méltóságával, az alattvalónak emberi személyiségét a följebbvalónak isteni elhivatottságával, tehát a köteles alázatosságot, a családnak, a háznak és önmagunknak rendezett szeretetét egyeztetni más családoknak, más népeknek ugyanezen jogával és igényével. Mindez az Isten szeretetében gyökeredzik, aki mindnyájunknak Atyja, kezdete és legfőbb célja.

Az Egyház tanítása nem választja el a földi javaknak helyes gondozását az örök javakért való aggódástól. Ha azonban a földi javakat az örökkévaló javaknak alárendeli, amint az ő isteni alapítója azt előírta, hogy: keressétek először Isten országát és az ő igazságát és a többiek megadatnak nektek, — akkor is távol áll attól, hogy az emberi dolgokkal szemben érdektelen legyen és hogy a civilizáció fejlődését akadályozza, vagy anyagi előnyökért csökkentse. Sőt inkább éppen ezen tanítása által mozdítja elő azokat a legésszerűbben és a leghatékonyabb módon.

Igazság és szeretet alkalmazása a munka viszonyában

Tehát gazdasági és szociális téren az Egyház sohasem jelölt ki valamiféle meghatározott technikai szisztémát, mert ez nem tartozik az ő hatáskörébe. Mindenkori világosan leszögezte azonban a pontokat és irányvonalakat, amelyek már különféleképpen alkalmazhatók az időknek, helyeknek, népeknek különbözősége szerint s ezek mindenkori a biztos útmutatják, hogy az emberi társadalom szerencsésen haladhasson előbbre. E tanítása szerint cselekedett az Egyház mindenkor s sokszor igen nehéz körülményekkel állott szemben,

kell, hogy mindenkit arra indítsa, hogy sajnálja és segítse azt, aki szenved. De különösképpen ajánlja az igazságosságot, amely meg kell, hogy értesse mindenkitel mindenekelőtt a munkásnak azon elvitathatatlan jogát, hogy megfelelő jutalmazást kapjon munkájáért a maga számára, a családja számára s hogy a munkás lássa, hogy magában a munkában is meg van védve az ő legnemesebb emberi és istengyermeki méltósága. A munkás nem fogadhat el alamizsnát, amikor az igazságosság alapján az ő munkája jogosult jutalmára. Senki sem vonhatja ki magát az igazságosság által vállára rakott nagy kötelesség alól az irgalmasságnak apró kis ajándékaival. A szeretet és az igazságosság gyakran ugyanazon a téren köteleznek bennünket, de különböző formában. Ez a két elv a munkást is kötelezi a munka lelkiismeretes és jó elvégzésére, munkaadójának megbecsülésére és felebarátként való szeretetére. Viszont a munkadónak is éreznie kell a munkásban a felebarátot és a közös sorsú dolgozót. *Ha a munkások a munkaviszony ilyen kölcsönös felfogása tekintetében érzékelnek, ennek megvan a mélyes indoklottsága, mert az ő emberi méltóságukról van szó.*

A Szentatya ezután ajánlja még, hogy mindenki tanulmányozza és ismerje meg minél jobban az Egyház tanítását ezen a téren, amely Jézus Krisztus nevében egyedül van hívatva arra, hogy a valódi civilizáció haladás útját kutassa, de a tanulmányozáshoz csatlakozzék a cselekedet, hogy leplezzük és harcoljunk a kommunizmus támadásai ellen.

A kommunizmus — mondja tovább a pápa — önmaga teljes egész, tehát nem engedhetjük meg semmi téren sem a vele való együttműködést azoknak, akik a keresztény civilizációt meg akarják menteni. És ha egyesek félrevezetve, országaikban elősegítik a kommunizmust, ők lesznek első áldozatai saját tévedésüknek és minél inkább dicsekedhetnek egyes országok keresztény civilizációjának régiségével és nagyságával, annál inkább fog jelentkezni azokban az országokban az istenteleneknek mindent elpusztító gyűlölete.

Testületi szervezkedés. Felhívás minden Istenhívőhöz

— Ebben a küzdelemben a kommunizmus ellen első helyen kell állaniok — mondja a Szentatya — a papoknak, akiknek mindenkit meg kell előzniök szóval és példával. De a Katolikus Akciónak is, támogatva mindazon más keresztény egyesülettől, amelyeket a Szentatya igen gyakran segédesapatoknak nevez, ki kell vennie a maga részét a küzdelemből.

Nem feledkeznek meg a pápa az egyes osztályok szervezéséről sem, amelyeket át kell hatni egy okos és jól felfogott testületi szellemnek.

Miután a pápa különleges felhívását küldi a katolikusokhoz, legyenek azok munkások, vagy nem munkások, hogy megfelelően mindezen haszontalan és apró surlódásról, egyesüljenek erre a nagy küzdelemre, *azokhoz a nemkatolikusokhoz is fordul a Szentatya, akik Istenben hisznek, hogy mindenben és mindnyájan álljanak ellen az istentelenek elvadt támadásának.*

Az állam, amikor az Egyház tevékenységét elősegíti, amikor megfelelő eszközöket alkalmaz, megfelelő elővigyázati intézkedéseket tesz, amikor okos és bölcs kormányzattal ad példát, hathatósan hozzájárulhat az igazságnak és közjóknak annyira kívánt győzelméhez. Eppen ezért az államok fordítsanak különös gondot arra, hogy minden istentelen propagandát akadályozzanak meg, amely felforgatja a rend

alapjait, amely az ő területükön borzalmas kihágásokhoz vezethet, mert hiszen nem lehet a földön tekintély, ha az isteni fölség tekintélyét ott el nem ismerik és nem lesz ereje az eskünek, ha nem az élő Isten nevében esküsznek.

Atyai szó a tévelygőkhez

A pápa ezután szívhez szóló felhívást intéz elesett fiaikhoz, mondván:

— Nem fejezhetjük be ezt az enciklikánkat anélkül, hogy egy szóval ne fordulnánk azokhoz a fiainkhoz, akik már fertőzöttek, vagy majdnem meg vannak fertőzve a kommunista ragálytól. Buzdítjuk őket, hogy hallgassanak az Atya szavára, aki szereti őket és imádkozunk Istenhez, világosítsa meg őket, hogy hagyják el a veszedelmes utat, amely végtelen katasztrófális romlásba viszi őket s ismerjék el ők is az egyedül üdvözítő Jézus Krisztust, a mi Urunkat, mert nincsen az ég alatt más név, amelytől üdvösségünket várhatjuk.

Az enciklika azzal zárul, hogy mindnyájan fordítsuk gondolatainkat Szent József felé, aki az Egyháznak hatalmas pártfogója s aki eleven példája annak a keresztény igazságosságnak, amelynek a társadalmi életben is uralkodni kell.

Az enciklika Szent József napján kelt.

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UTCA 7.

Hotel Szabó a belváros középpontjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák. minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg- meleg folyóvíz, telefon, stb.) Polgári szálló — polgári árak!

Négy nagy halott

*

Szikra, Tormay Cecil, Odry Árpád
és Juhász Gyula halálára

A magyar művészi élet négy nagy alakja halt meg az elmúlt napokban s amellett, hogy mind a négyen az irodalom, a költészet, a színpadi művészet legnagyobbjai között is az elsők voltak. Transzylvániához is meleg baráti szálak s a pályaindulás feledhetetlen éveit kötötték őket.

Szikra

Gróf Teleky Sándorné (Szikra), fiatalasszony korában itt bázott Oradeán s nyaranként gyakran megfordult az itteni Ritoók család szőlőjében s más, irodalmi műveltségű urak családok nyárlakáiban. Nem egy novella hőseiben regényfigurájában a századforduló itteni alakjait festette meg s különösen szellemes, szípközvetítő ötletekben bővelkedő tarcáiban sok az itteni ismerős. Meleg barátság fűzte Ritoók Emmához, az oradeai származású kitűnő írónőhöz és — Tormay Cecilhez, aki pár nappal Szikra halála után írásztala mellett döntött ki a dolgozó asszonyok sorából.

Szikrát csak barátság, de Tormay Cecilt rokoni szálak is fűzték Ritoók Emmához, akinek sógornője volt és igen gyakran megfordult városunkban s a három írónő lelkirokonosága is elvitathatatlan.

Tormay Cecil

De, amíg Ritoók Emma és Szikra inkább a könnyebb, rövidebb lélegzetű tarcák művészei, addig Tormay Cecil a mély hangulatú regények, az erős jellemrajzok művésze volt. Szikra regényei közül „A bevándorlók”, „Ugo-ji Lilla”, „Enyém”, „Judit” és a Tépett láncok címűek a legjelentősebbek, amelyekkel, fordulatok, elmés meséjűekkel tűntek ki, — s kellemes élményt jelentenek az olvasó számára. Egyik legszebb könyvét, a „Felfelé züllőket” mindig érdekes olvasni.

Eredetileg Tormay Cecil is azon az uton indult, mint Szikra. Előkelő dilettánsnak tartották őt is, mint Szikrát, éveken át, mert a huszadik század elején a kötet még nem vették sem komoly írónak, sem komoly művészeknek s Paczka Cornéliának elősmertetése a pikturában épp olyan nehezen ment a századfordulón, mint a Szikráé, Tormay Cecilé, Ritoók Emmáé az irodalomban. De mégis, eljött az idő, amely a magyar írónők előtt is megnyitotta az ugynevezett komoly elismerés kapuit s Szikra csaknem ugyanakkor jutott el az országos sikerhez, amikor Tormay Cecil, aki tíz évvel fiatalabb volt nála. Tormay Cecil is novellákkal, tarcákkal kezdte irodalmi működését az Új Időkben, Vasárnapi Újságban, Ország Világban. Első kötete, az Apródszerzem 1900-ban jelent meg. Második kö-

tete az Apró bűnök, csak öt év múlva hagyta el a sajtót. Ezekkel mérsékelt sikerei voltak.

De, amikor 1911-ben megjelent az „Emberek a kövek között” c. regénye, egyszerre az egész magyar irodalom felfigyelt rá, pedig akkor már Kafka Margit új stílust hozott s a költők elárastották a könyvpiacot. Tormay Cecil neve kezdett komoly csengést nyerni. S a hozzáfűzött reményeket beteljesítette a „Régi házzal” (1915), amelyben a régi Pest hangulatát, küzdelmeit, fejlődését rendkívül erőteljes vonásokkal írta meg.

A „Régi ház” kissé Thomas Mann Buddenbrooksnak hatása alatt íródott; a Tükör család történetét írta meg benne (az édesanyja Tormay Cecilnek Tükör lány volt) s a Régi ház még ma is áll Pesten, a Szervita-téren levő Tükör-palota. Ezt a regényt a legnagyobb lelkesedéssel fogadta, a Tudományos Akadémia is kitüntette 1916-ban, a Péczy-díjjal.

Tormay Cecil azonban nem maradt a regényírás mellett. Lelkesedéssel és nagy nozáértéssel szerkesztette a „Napkelet” c. igen nívós folyóiratot, amelyre finom egyénisége sugarait vetítette az utolsó sorig. A halál írásztala mellett ragadta ki kezéből a jóra és észre nevelő tollat.

Odry Árpád

Pacséri Odry Árpád, a nagy magyar színész, Náday Ferenc és Ujházy mító utódja is Transzylvánia bércei közül indult el a művészet legmagasabb ormai felé. 1897-ben végezte a színiakadémiát s onnan Clujra szerződött, de az oradeai nyári színi körben lépett föl először, 1898 május 1-én. Nem sokáig volt itt, Debrecenbe, majd a híres buda-timisoarai színtársulathoz került Makó Lajoshoz és így tűnt fel Pesten. 1904 szeptemberében már a Vigaszínházban lépett föl, honnan hamarosan az öt megillető helyre, a Nemzeti Színházhoz szerződtek és ott játszott haláláig. 1923-ban a Nemzeti Színház örökös tagjává nevezték ki, 1930-ban pedig a magyar kormányzó a harmadosztályú polgári érdemkereszttel tüntette ki.

Minden szerepkörben kimagaslott kortársai

közül, de a legnagyobb mégis Shakespeare és Ibsen drámáiban volt. Feledhetetlen alakítás III. Richardja, Solness építőmestere, John Gabriel Borkmanja és Hamletje. A III. Richardért a Kisfaludy Társaság Greguss-díjjal tüntette ki.

Odry Árpád szerény, közvetlen egyéniség volt, lelki jósággal telve, jó ember, az igazi nagy művészek fajtájából, akiknek produkcióiban soha sincs páthos, s mindennapi életben pedig az igazán művelt ember közvetlensége nyilatkozik meg bennük. Egy-egy szerepét hetekig tanulmányozta, ezért tudott mindig korhű levegőt varázsolni magaköré és élő eleven figurát teremteni a színpadon.

A költő

Juhász Gyula, a tragikus sorsú költő, a mi városunkból indult el rögökben gazdag, örökökben szegény életútján. Azok közül való volt, akik csak nehéz külső és belső harcok után közelíthetnek lírai élményeiket, de akkor a legmélyebb, legeltökoltabb érzések is gyönyörű formában kelnek életre. Magányosságba burkolódzott egész életén át, vágyai olykor csaknem szétpattanóták szívet és agyát s forró ritmusokban énekelte el fájdalmait, vágyait. Csupa szín, tűz, formaszépség minden versé s már 1907-ben, amikor a „Holnap” oradeai kötetében Ady, Babits, Emőd, Miklós Jutka és Antal Sándor társaságában fellépett, feltűnt nagy formakészsége. Nem volt soha pesszimista, noha búskomor volt, remélt és hitt, de nem bírta elérni soha sem a célokat, amelyek után tört.

Ezért hasonlott meg végleg önmagával s végzett életével, egy elborult pillanatában, mert felbomlott idegrendszere a sok fájdalom és egyedülvalóság között nem tudta a kiegyensúlyozottságát megtalálni.

Juhász Gyula költészete hű tükre vívódó lelkének, — de külön fejezet is a magyar irodalomban. Eljutott oda — költészetével, — ahova vágyott, mikor harminc év előtt a Holnappal elindult. Akkor az Övé volt a Holnap reménye. Ma pedig Juhász Gyula is s az egész kor, amit képviselt, a tegnapié. (H. Ö.)

Matyó-furfang

Írta: Horváth Arpadné

Vámos Füstí Palya summas volt, amíg bírta a munkát. Járt a világot, mint a többi szegényebb matyó, — akik ott hagyják a kövesdi — meg a szentistváni határt tavasszal — és elszereződnek idegenbe kaszálni, aratni, csépelni — csak észre kerülnek haza... Felesége régen elhalt, — a gyermekeit még kicsi korukban kivégezték a gyermekbetegségek, — az öreg egyedül maradt... „Megrokkant már a derékam, — beteg vagyok — mondogatta búsan — nem bírom a kaszát-kapát!... Se fiam, se leányom, aki gondoskodik rólam... olyan vagyok, mint a fa, levél nélkül!... Csöndesen üldögélt otthon a községben, bebenézett az ismerős házakhoz, ahol ennivalót — dohányt, néhány fillért adogattak neki... Egy egy jóérzésű asszony megvárta a ruháit, szóval istápolták, segítették az öregot, ki, mivel lehetett. Egy ilyen beszerzési körútja alkalmával bal-estét érte, a Barci Mihály pisze kutyája megharapta. A kutya már napokkal azelőtt beteg volt és a házban lakó rendőr jelentést tett a község-háza. Az ügyet bevizsgálták, a kutya veszettnek találtatott és az öregot felküldték a Pasteur-intézetbe.

Két hétig — amíg az oltások miatt benn tartották — tejből, vajban fűdött Vámos Füstí Palya volt enni-inni valója, szép tiszta ágyban aludt és a jószívű orvos urak dohánnyal is ellátták... Dolgozni nem kellett, mégis ilyen nagy úri módban soha sem élt! Busult is erősen, mikor vége volt a gyógykezelésnek és újra otthon találta magát a varrottások hazájában... Szomorúan bandukolt az utcákon — és most már nagyon kezdte unni a résztvevő szívekre alapított kenyérkeresetet.

Egy napon megjelent a község főjegyzője hivatalában — beutalást kért a Pasteur-intézetbe... „Olyan szerencsétlenül jártam újra — panasolta

— hogy a Nyeste Mátyás uram fekete kutyája belém kapott... Pedig mindennapos vagyok a házban... Ott ebédeltem akárhányszor a kutya mellett... Dobtam neki a saját kenyereimből! Nagyon beteg lehetett az a szegény állat, hogy nem ismert meg!”

A főjegyző sajnálkozott az újabb baleseten és készséggel kiállította a „menet levelet” — és az öreg két hétre, újra a Pasteur-intézet boldog lakója lett.

Körülbelül egy hónap muiva újra megjelent Palya a község-házán — most a karját marta meg egy macska... Pár hónappal később, nagy sebbel a lábán érkezett, — amely sebet, egy, a vásártéren csatangoló kutya mérte rá, jelentette nagy szomorúsággal.

Mikor már ötödször, vagy hatodszor fordult elő a baleset, hol kutya, hol macska harapás képeben, a községi orvosnak gyanus lett az eset, annyival inkább, mert most már nem nevezte meg, kinek az állatai hozták reá a szerencsétlenséget, egy idő óta a tettes mindenkor ismeretlen volt, csak a sebet mutogatta és rettenősen félt a következményektől.

Végre, akármilyen harapással jött, az orvos nem adott neki bizonyítványt... Ekkor, a szomszéd községek orvosai küldözgettek jelentéseket az előjárósághoz, hogy egy odavaló embert, itt és itt, megmárt egy-egy kutya, kórházba kell utalni, adjon a község illetőségi bizonyítványt.

Most már azután teljesen szétszakadt a fatyol... Világos lett, hogy a Palya kutyaharapásainak mi az oka — és célja... Saját maga ingerli addig az állatokat, amíg azok kisebb nagyobb mértékben teljesítik a kívánságát — és hol a combjából, hol a karjából kicsipnek egy darabot — ezáltal hozzá segítik a kórházhoz... Miféle év óta tartották el így az öregot a falu kutyái, de tovább már nem szívkedhetnek vele, rájöttek az urak a turpisságra és a legelső alkalommal, amikor újra „jelentkezett”, nagyon erősen megmagyarázták neki, hogy nemcsak bizonyítványt nem kap, de tömlőbe is kerül, ott pedig bőltől!

ezoktak és vetett ágyról szó sincs!...

Az öreg, a szemüvege fölött pislogott a főjegyzőre, akit nagyon részvevő, jószívű embernek ismert... gondolta: hátha leszítgetés az a kemény beszéd!... Igyekezett szerencsétlen, fájdalmas arcot mutatni, sőt pár könnyecsepp is jegyöndült fakó bajuszára és reszkető hangon vészjósolva kérdezte:

— Tekintetes főjegyző úr! De hátha megveszek?

— Hát azt is maga kereste magának!... — kiáltott rá a főjegyző — aki tudta, hogy a jelenleg megvádolt kutya kifogástalan egészségesnek örvendő — ide pedig még egy harapással ne jöjjön, mert azonnal lecsukatom!...

Ez már annyira komoly ígéretnek hangzott, hogy nem lehetett félre érteni... Szomorúan, a lábát tüntetően vonszolva, sántítva vonult el az öreg és egy ideig nem hallgatott magáról.

Következő ősszel a községben trachoma járvány ütött ki. Egyszerre csak előkerül Palya, valódi, hamisítatlan trachomával. Tekintetes doktor úr — könyörög a szemvizsgálatnál — mivel a „szemrehoma” kínzó és a járványban közveszélyes vagyok, adjon írást, ne hagyjon megvakulni!... Másfél évig, amíg a községben csak egy trachomás is akadt, újra és újra „visszaesett” a veszedelembé... Sajnos, semmi sem tarthat örökké, még a trachoma járvány sem és felévíz újra szünetelt a kérévényezés.

A nyáron, azután, a legnagyobb esőben, kigyulladt a kis-Jankó harci istállója... A vizsgálat kiderítette, hogy Vámos Füstí Palya sült benne. Ő maga is megsérült, összeégett a bal karja. Céduláért könyörgött elhaló hangon és ezuttal meg is kapta a beutalást... De rosszul üzletezett... Az égési seb nem kutya harapás, nem hogy magával tréfálni... ugy elmérgesedett, hogy az öreg nyolc nap múlva örökre bucsút mondott a kórháznak és itt hagyta az árnyékvilágot kutyástól, macskástól, mintha belkölözésével, minden szenvedésével és a létét való küzdelem érdekében kifejezhető minden furfangjával egy!

Világpolitikai napló írásban és képekben

Beszámoló három hét nemzetközi eseményeiről. —
Középeurópai közeledés Kelet felé, feszültségek nyugati irányban

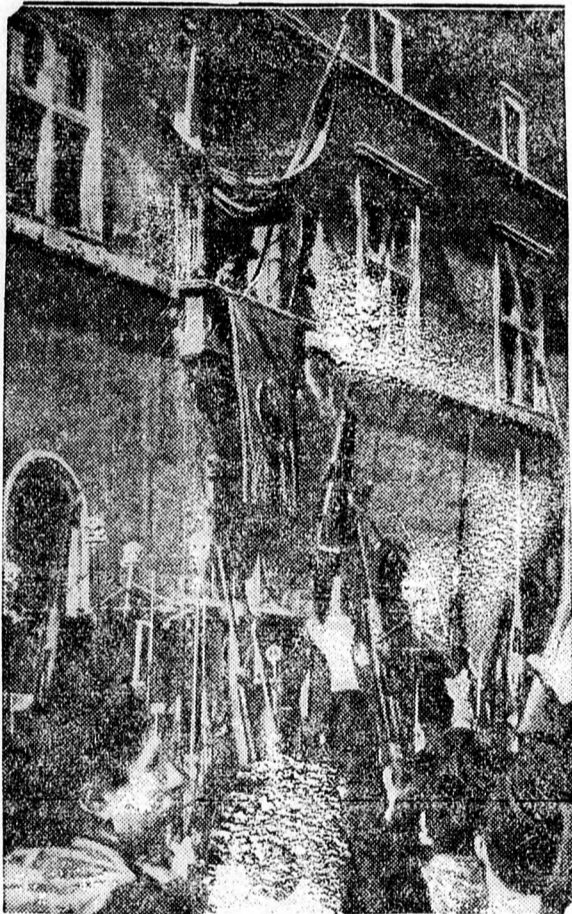
Március 23. óta, amikor mindkét lapunk megjelenésében szünet állott be, — számtalan nagyjelentőségű nemzetközi esemény foglalkoztatta a világ közvéleményét. Ezekről a világpolitikai eseményekről kívánunk az alábbiakban kivonatossan beszámolni.

Márc. 23. A faszizmus 12-ik évfordulóján Mussolini, aki váratlanul visszatért tripoliszi útjáról, élehangú beszédben foglalkozik az angol lapok olaszellenes kirohanásaival. Kimondja a jelszót: — Emlékezni és felkészülni.

Beszéde Angliában kínos feltűnést kelt.

Ugyanezen napon Grandi olasz követ a londoni fenemavatkozási bizottság ülésén kijelenti, hogy kormánya e pillanatban nem hajlandó a Spanyolországban küzdő olasz önkénteseket visszahívni. London higgadtan, Párizs izgalommal fogadja e kijelentést. Delbos sorra fogadja a párizsi követeket s figyelmezteti a német és angol követet a helyzet súlyosságára.

Ugyanezen a bizottsági ülésen kinevezik az ellenőrzési terv végrehajtására hivatott megbizottakat. Az olasz kiküldött — közmegegyezésre — a kinevezéshez hozzájárul.

Mussolini beszél a faszizmus 12-ik évfordulóján.

Márc. 24. Hajnalban a francia kamara a clichy-i véres események körüli vita után bizalmat szavaz a Blum-kormányának.

Ciano olasz külügyminiszter Belgrádba utazik. A francia sajtó aggódik. A belgrádi utazásban a francia szövetségrendszer felborítását célzó törekvést és további vonatkozásban Anglia elleni sakkhúzást sejt.

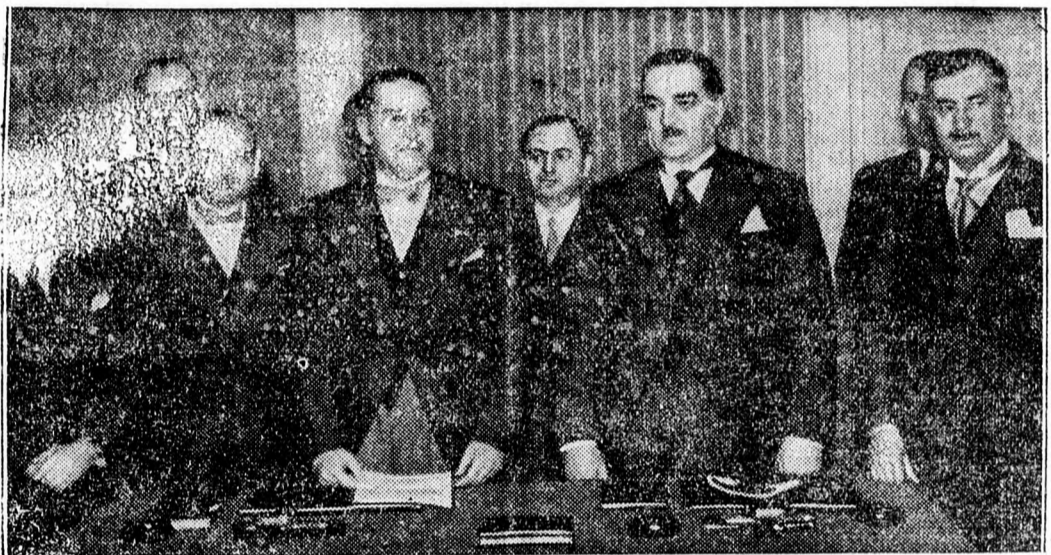
Ugyaneznap Lipót belga király Londonban tárgyal országának semlegessége ügyében. Tárgyalásai eredményeként

Anglia és Franciaország feloldja Belgiumot a múlt évben vállalt segélynyújtási kötelezettség alól.

Ezzel egyidőben Tatarescu miniszterelnök Prágában tanácskozik Hodzsa csehszlovák miniszterelnökkel a Duna-medence helyzetéről s a kisantant gazdasági és politikai együttműködésének kiterjesztéséről. Közben Csehszlovákia bizalmasanul szemléli az olasz-jugoszláv közeledést, félve, hogy Olaszország elteríti Jugoszláviát eddigi külpolitikájától.

Márc. 25. Ciano Belgrádba érkezik. Stojadinovic fogadja a pályaudvaron. Már a határállomáson elhangzott üdvözlésekben kihangsúlyozták, hogy olasz-jugoszláv közeledés történi. Megegyezés jön létre, mely kimondja a következőket:

1. A közös határokat kölcsönösen tiszteltben tartják. 2. Nemzetközi bonyodalmaknál közös érdekeik veszélyeztetése esetén

Ciano és Stojadinovic aláírják az olasz-jugoszláv egyezményt.

Márc. 26. Hodzsa csehszlovák miniszterelnök Bécsbe érkezik.

Márc. 27. Ciano meleg ünneplés közepette elutazik Belgrádból.

Márc. 28. Bethlen István gróf a „Pesti Naplóban” husvétii vezércikket ír s abban a román-magyar közeledés szükségességével és lehetőségeivel foglalkozik. A cikk úgy román, mint magyar részről élénk visszhangot kelt.

Márc. 30. Budapesten, 85 éves korában meghalt Wlassits Gyula báró, volt vallás- és közoktatásügyi miniszter, a felsőház elnöke.

Krofta csehszlovák külügyminiszter nyilatkozik a Le Soirnak. Kijelenti, hogy Németországgal a viszony enyhült. Az olasz-jugoszláv megegyezés meglepéssel tölti el.

Hodzsa meghosszabbítja bécsi tartózkodását, amiből messzemenő politikai következtetést vonnak le.

A japán képviselőház elutasítja a választói rofermjavaslat sürgősségét. A kormány másnap feloszlatta a parlamentet.

Márc. 31. Az olasz-angol viszály ismét kiéleződik. Angol lapok élesen támadják Olaszországot, főként annak abesszíniai politikáját. Olasz lapok hasonlóan élesen válaszolnak.

Ugyaneznap a francia lapok Franco tábornok Spanyolországát támadják. Azzal vádolják, hogy nemzetközi incidens felidezésére törekszik, hogy ezzel megakadályozza a benemavatkozás hatékony életbeléptetését. Ezzel egyidőben a francia és angol sajtó — érezhetően tendenciózus beállítással — Franco tábornok csapatai előhaladásának megakadásáról és sorozatos kőztársasági győzelemről számol be.

Apr. 1.

Belgrádban megkezdődik a kisantant-értekezlet, Antonescu román, Krofta cseh és Stojadinovic jugoszláv külügyminiszter részvételével.

Szó van a kisantant-államoknak Magyarországhoz és Ausztriához való viszonyáról, valamint a Franciaországnak Romániához, Jugoszláviához és Csehszlovákiához korábban intézett kölcsönös segélynyújtási javaslatáról. Ez utóbbi lekerül a napirendről, mert a javasolt egyezmény beleütköznék Jugoszláviának Olaszországgal kötött minapi egyezményébe. Az értekezletről kiadott hivatalos nyilatkozat a nemzetközi helyzet enyhülését állapítja meg. Az érteke-

* Az agy és a gerincvelő megbetegedéseinek kezelésénél a régbevált természetes „Ferenc József” keserűviz — korán reggel egy pohárral bevéve — a tápcsatornát alaposan kitisztítja, a további béiműködést elősegíti, a gyomoremésztést megjavítja és fokozott anyagcserét eredményez. Az orvosok ajánlják.

tanácskozni fognak a szükséges rendszabályokról. 3. Határaikon belül nem tőrnek olyan mozgalmat, mely a másik állam területi épségére, vagy belső berendezésére tör. 4. Az árucserét élénkítik és kiszélesítik. 5. Megállapítják, hogy megegyezésük egyetlen érvényben levő szerződéssel sem áll ellen-tében.

A megegyezés első eredményeként: Olaszországban szabadlábba helyeznek huszonnyc jogoszláv politikai foglyot. Jugoszlávia elismeri Abesszínia meghódítását. Olaszország területéről kiutasítják az összes jugoszláv emigránsokat. Jugoszláviából kiutasított 1695 magyar visszatérhet az országba.

let nyitva hagyja a kaput a római blokkal való további megegyezésekre. Azt azonban kiköti, hogy egyik állam sem tárgyal külön-külön Magyarországgal.

Indiában Gandhi hindu nemzeti pártja általános sztrájkot kezd, az új hindu alkotmány elleni tiltakozásul. A gyarmati katonaságot egész Indiában riadókézsültségbe helyezik.

Hodzsa egyhetes bécsi tartózkodás után elhagyja Ausztriát; két ízben tárgyalt Schuschnigggal.

Apr. 3. A szovjet háborúval fenyeget arra az esetre, ha Törökország nem biztosít a szovjet kereskedelmi és hadihajói számára szabad átvonulást a Dardanellákon.

Apr. 5. Benes csehszlovák köztársasági elnök Belgrádba érkezik, ahol nagy ünnepélyességgel fogadják.

Franciaországban a clichy-i események miatt eljárást indítanak De la Roque ezredes, Ibarnegaray képviselő és a francia szociális párt (jobboldali) több más vezetője ellen.

Pál jugoszláv kormányzóherceg fogadja Benest a belgrádi pályaudvaron.

Szovjet-Oroszországban letartóztatják Jagoda postaügyi népbiztost, a GPU egykori, mindenható főnökét. Letartóztatása pillanatában revolvért ránt elő és föbe akarja magát löni.

Jagoda, a letartóztatott szovjet népbiztos.

Budapesten Mackensen György, német követ, — akit kormánya külügyi államtitkárrá nevezett ki, — búcsúhullgatáson jelenik meg Horthy Miklós kormányzónál.

Apr. 6. Norman Dawis, Roosevelt elnök megbízotta, a londoni cukorértekezleten ismét fölveti a nemzetközi gazdasági értekezlet szükségességének gondolatát.

Stauning dán miniszterelnök Londonba érkezik.

Apr. 7. A lengyel nagyipar lapja, a „Kurjer Polska” (továbbá Londonban a „Daily Herald”, az angol munkáspárt lapja is) német-szovjet-országi közlekedés lehetőségéről ír és megállapítja, hogy a német-országi együttműködés fontos tényezőként fog jelentkezni a világpolitikában és kiszámíthatatlan nemzetközi következményei lesznek.

Apr. 8. Dr Rudas Zoltán, Ágoston Péter egykori népbiztos-államtitkára, — aki tizenhét éve Bécsben emigrációban él és a magyar rendőrség azóta körözi gyilkosság és hazatérés miatt, — hazaküldeti magát és jelentkezik a budapesti rendőrségen, hogy feleljen forradalmi ténykedéséért.

A spanyolországi polgárháború eseményei

A spanyol polgárháború harcterein ez idő alatt váltakozó sikerrel folyt tovább a küzdelem.

Márc. 23. Madridtól északra a köztársasági csapatok tért nyerne és némileg visszaszorítják a nemzetieket. Llano tábornok elismeri a vörösek pillanatnyi sikerét, de azt csak helyi jellegűnek mondja. — A nemzeti kormány gyors ütemben adatokat gyűjt, melyek szerint Madridban a polgárháború óta 52 ezer embert — köztük nőket és gyermekeket — végeztek ki a vörösek. Valenciában 12 ezer az áldozatok száma.

A guadalajarai hadszíntéren álló harc kezdődik. Mindkét fél megveti lábát a területen és egyik sem enged.

A következő napokban esős, viharos idő szünetelteti a hadműveleteket.

Márc. 25-re az idő megenyhül és a szembenálló felek újra megkezdik a harcot Madrid körül. Délen, Cordobánál a nemzetiek visszaverik a vörösek támadását. Hasonlóképpen az andaluziai harcvonalon. Ugyanaznap délelőtt Gijont tizenhat nemzeti bombavető repülő bombázza. A valenciai kormány közlése a benemavatkozási bizottság elé 22-én betervezett jegyzékét. Eszerint: megköveteli, hogy mint szuverén állam onnan, ahol és ahogyan tud, fegyvert vásárolhasson. Nem tűr ellenőrzést a spanyol

köztársasági zászlót viselő hajók ellen. Tiltakozik az ellen, hogy a partvidék ellenőrzését olyan országok hajóira bízzák, amelyek nyíltan a nemzetieket segítik.

Márc. 26. A vörösek Madrid körüli állásait hatvan nemzeti repülőgéppel bombázza. A guadalajarai fronton zavargások törnek ki a vörösek soraiiban. A kormánymilícia és a nemzetközi dandár katonái összetűznek, 35 halott, 37 súlyos sebesült.

Franco tábornok — régi spanyol szokás szerint — nagypéntek alkalmából 16 halálraítéltnak megkegyelmez.

Husvét vasárnapján a nemzeti csapatok szentmisét hallgatnak. Malaga fölött

a vörösek repülők bombázóport zúdítanak a feltámadási körmenetre.

Egyébként a husvétünnep alatt is valamennyi harcvonalon áll a küzdelem.

Márc. 30. A canterbury érsek és az anglikán egyház több vezetője engedélyt kap, hogy a valenciai kormány fennhatósága alatt álló spanyol területekre utazzék a vallási viszonyok tanulmányozására.

A frontokon változó eredménnyel folynak a csatározások.

Márc. 31. Spanyol-Marokkóban Franco elleni összeesküvést lepleznek le. Az összeesküvés a spanyol és olasz műszaki tisztek közötti ellentétből robban ki.

Az angol tengernagyi hivatal tiltakozó jegyzéket küld a cadizi nemzeti hajóhad főparancsnokságához, angol hajók átkutatása miatt. Közli, hogy a jövőben ezt a tettet kalózcselekedetnek minősíti. A francia kormány csatlakozik a tiltakozáshoz.

A Madrid körüli hadszíntéren a nemzetiek elfoglalnak egy falut.

A frontokon élénkülnek a harcok. A Madridtól keletre fekvő harcvonalon.

a vörösek felrobbantják az argandai vizgyűjtő medence szilipjeit s a fővárosnak ezt a részét elválasztják a nemzetiek hadvonalaitól.

A nemzetiek támadásra készülnek Bilbao ellen. A vörösek viszont Burgos tartományban kezdenek támadást.

Apr. 1.

A nemzetiek a független baszk köztársaság fővárosa, Bilbao ellen indulnak. Attörők a vörösek arcvonalát és elfoglalják a Bilbao körüli magaslatokat.

Ugyanekkor a vörösek a nemzeti kormány székhelye, Burgos ellen kezdenek támadást. Több falut elfoglalnak.

Apr. 2. Mola tábornok vezetésével a nemzetiek sikeresen folytatják a hadműveleteket a baszk vidéken. A bilbaoi harcvonalon visszavonuló kormánymilícia Durangóban felgyűjtja a Santa Maria templomot.

Apr. 3. Mola tábornok csapatai két oszlopban közelednek Bilbao felé. A vörösek ugyanekkor Madrid több külvárosában és a madridi körzetben kezdenek támadást.

Apr. 5. A Durango felé vezető útvonalon a nemzetiek új kindulási vonalakat építenek újabb támadás előkészítéséül. Ezen a harcvonalon nagy eseményeket várnak. A köztársaságiak La Coruna felé nyomulnak előre.

Apr. 6. A harctereken kemény harc folyik. Mindkét fél igyekszik döntést kieroszakolni. Madridban a köztársaság elleni összeesküvést lepleznek le.

Apr. 7. A nemzetiek a bilbaói kikötő előtt feltartóztatnak egy angol hajót, rállónek

s percek múlva, hogy nem tör ki formális tengeri ütközet az angol és spanyol hajóhad között.

A nemzetiek 7 kilométernyire megközelítik Durangót és elfoglalják az erődszerűen kiépített vörös állásokat.

Apr. 8. A spanyol és angol hajóhad közötti incidens a spanyol nemzeti hatóságok bocsánatkérésével elintéztet nyer.

A baszk hadszíntéren az egyik nemzeti hadoszlop Durango, a másik Bilbao felé nyomul előre. Bilbaoban megszólalnak a szirénák, jelezve a nemzetiek repülőrajának közeledtét.

A spanyol front állása.

(A térképen a fehéren maradt részek jelzik a nemzetiek által már elfoglalt területeket. A zászlócskák mindkét részről a főhadiszállást és katonai parancsnokságot, a hadihajók a flotta-támaszpontokat jelzik).

Elsőáldozási emlékképek, két színben, csinos, izléses kivitelben kaphatók könyvosztályunknál. A nagyobb méretűek (18x27 cm.) ára 2.50 lei, a kisebb méretűek (14x23 cm.) ára 1.50 lei.

Földi István:

A Gondviselés különös kegyelme megmentette két székely család kicsi vagyonkáját

A Gondviselés csodálatos hatalmának és jóságának gyönyörű példájáról beszélnek most Treiscaune-megye felső járásaiban.

Két, majdnem teljesen hasonló történet, két szorgalmas, becsületes, vallásos székely család vagyonkájának csodálatos menekülése a kapzsi és romlott emberek karmai közül, tényleg megérdemli azt, hogy ne csak a szűkebb környék, hanem országárszünk lakói is tudomást szerezzenek róla.

1.

Történt pedig aképpen, hogy Hatuica községben szentmisziót hirdettek a nagyböjt áhitatos idejében.

Az évszázados kicsi fatoronyban, melyet annakidején egyetlen vasszeg, vaskapocs nélkül, bémulatos ügyességgel építettek a székely ezermesterek, vígan csilingelve szólott a templomba hívó harang és Nagy Imréné asszony inneplős gúnyában, csattosfedelű imakönyvével már kilépett a ház ajtaján, mikor két gyermek toppant szembe vele.

— Dicsértessék. Imán ügylátszik későcskén jövének, — szabadkozta az apró emberek, de hogy bátorító jószóval megnyugtatták őket, hamarosan elmondták szokatlan látogatásuk okát.

Hogy néhány lelt kérnének, templomi célokra, missziós költségek szegényes pótlására.

— De azért imán ne térjen meg a néni. Eljönnek templomozás után is szívesen...

— A bizony ne járjatok kétszer azért, amit egyszer elvégezhetnétek, — vágta el a beszéd fonálát Nagyné asszony s hirtelen belépve a nagyházba, a kasztenfiókból kivette a pénzeszacskót.

— No, jól tegyék el a pénzt, osztán mondjatok szerencsés jónapot idesanyádnak.

A gyermekek elmentek, Nagy Imréné az ajtóban még gondolkodott egy kicsit és a pénzeszacskót bedugva a kebelébe, templomba indult.

Egy szük órát tartott, amíg távol volt hazulról s mikor hazatért, hirtelen kivert rajta a hideg veríték.

A lakás ajtaja nyitva volt, benn, a szobákban össze-vissza volt hányva minden. A kasztenfiókat valósággal kiborították, de mert pénzt nem kaptak, anélkül, hogy valamit elvittek volna, elhagyták a lakást.

2.

Alig három nap múlva, a szomszédos faluban kezdődött a misszió.

Tiszta katolikus a falu. Majdnem mindenki templomba igyekezett.

— Sietni kell, hogy valahogy helyet kapjak, gondolta Fekete Imréné s szaporán el látva a házkörüli teendőket, már másodikikat harangozták, amikor öltözködni kezdett.

A szekrényből elővette az inneplős ruhát, kabátot, a szekrénypolcra levette a fekete kendőt s éppen akkor a lába elé esett a pénzes dobozka is.

Nem nagyon ügyelt rá. Felvette a földről, letette az asztalra, majd a színes fejkendő, egy-két ruhadarab is rákerült s gyorsan bezárva az ajtót, már igyekezett is a templom felé.

Akár csak Hatuican, Catalinan is pontosan úgy történt.

Fekete Imréné mikor hazatért, tárva-nyitva találta a háza ajtaját.

Gyenge idegzetű asszony. Az ijedségtől valósággal összeroskadt.

— Jaj, a kicsi megtakarított pénzem odalett...

És ahogy magához tért az első ijedségből, a szekrényhez rohant. Sírva szedgette fel a szétszórt ruhákat, fehéreműket és akkor jutott eszébe, hogy a pénzes dobozkat mielőtt elment

Huszonöt év előtt pusztult el a Titanic ezeröttszáz utasával

Egy negyedszázaddal ezelőtt, pontosabban: 1912 április 15-én megrendítő hírt röptetett világra a táviró:

a világ legnagyobb hajója, a Titanic elsüllyedt s ezeröttszáz ember lelte halálát a hullámsírban.

A Titanic 25 év előtt olyan büszkesége volt az emberi tudománynak, a technika akkori fejlettsége mellett, mint ma a Queen Mary, a Nor-

mandie, a Berengaria, a Rex vagy az Európa nevű óriási óceánjáró luxushajók, amelyek néhány nap alatt teszik meg az utat Európából Amerikába. Csakhogy ezek a modern óceánjárók már a múlt tapasztalatain okulva épültek s bár az elemi erővel szemben az emberi alkotások ereje, ellenállóképessége még mindég igen csekély, a Titanic katasztrófájának megisméltetésétől a mai óriáshajóknak kevésbé kell tartaniok.

Hogyan történt a Titanic katasztrófája?

A Titanic, amelyet a White Star Line hajózársaság a lehető legnagyobb luxussal berendezve építtetett, április közepén indult el és a két világrész érdeklődése figyelte első útján az óriáshajót. Milliomosok, művészek, a közélet kiválóságai utaztak a hajón, összesen kétezer ember. Az utasok között voltak Vanderbilt és Astor amerikai milliárdosok, Willan Stead híres angol író, a Nobel-díj egyik nyertes és érdekességét adott a hajónak az is, hogy Lean Miksa nevű amerikai milliós a Titanicon akarta hazavinni a híres „Hope Diamant” nevű kékgyémántot, amely szintén a tengerbe veszett.

Az óceánjáró Titanic már közeledett céljához és az utasok nagyrésze éjjel 11 órakor pihenőre tért kabinjában. Egyszerre úgy megrázkódott a

Egyszerre azonban — négy órával az első megrázkódtatás után, — ujjabb, még erősebb megrázkódtatást éreztek az utasok s a hajó szemmel láthatólag süllyedni kezdett. Mindenki a köztelhágcsokhöz rohant,

a tiszték revolverrel álltak az utasok elé és siettettek a mentőcsónakok vízrebo-csátását. Egy félórával később a Titanic elsüllyedt.

Az SOS jelekre a Virginia nevű hajó érkezett elsőnek a szerencsétlenség színhelyére, de akkor már a Titanic roncsai látszottak ki csak a vízből.

Mint később megállapították, a hajó 2000 utasa közül 1490 pusztult el.

A katasztrófa oka az volt, hogy a hajó kapí-

hajó, hogy az utasok kiestek ágyaikkól és az összeütözközést fülsiketítő recsegés-ropogás követte. A legelőbb hiányos öltözékben felrohantak a fedélzetre, hogy megtudják, mi történt? A hajó tisztjei nem szépitgették a dolgot, megmondták, hogy

a Titanic — New-Funland környékén járt akkor — jéghegygel ütközött össze és a hajó páncélzata beszakadt.

Az első percekben senki sem tudta, hogy ez az összeütözközés milyen borzalmas katasztrófát jelent. A hajó páncélzatának szakadása fülsiketítő zajjal történt s a jéghegy földrengésszerű robajjal többször is a hajó oldalához ütődött. A hajó tiszték megnyugtatóására az utasok nagyrésze kabinjába sietett, hogy felöltözzék. Alig készültek el ezzel, a hajó kapitánya kiadta a parancsot, hogy az asszonyok és gyermekek készüljenek, mert a mentőcsónakokba fogják őket vinni.

Erre ujjabb pánik támadt, de a hajó tiszték figyelmeztették az utasokat, hogy segélyhajók közelednek s mindenki biztonságban érezheti magát.

volna hazulról, az asztalon felejtette.

Lekapkodta az asztalról az általa otfelejtett néhány ruhadarabot és csodák-csodája, a pénzesdoboz ott volt sértetlenül a ruhák alatt. A betörő, aki valószínűleg azonos lehet a hatuicai betörés elkövetőjével s aki biztosan tudta úgy Nagy Imréné, mint Fekete Imréné, hogy milyen helyen áll a pénz, a Gondviselés

tánya rövidebb idő alatt akarta megtenni az utat és olyan, északabbra fekvő vizekre vezetett a Titanicot, amely utvonlat nem szokták használni, főképp a tavaszi hónapokban nem, mert azon a vidéken a golfáramlat meleg hullámait által feloldott északi jégestengeri jéghegyek veszélyeztetik a hajók épségét. Ezenkívül olyan eszélyekkel haladt a hajó, hogy a jéghegyet kikerülni nem tudta s a borzalmas erejű összeütözközés következtében

a jéghegy valósággal leszakította a hajó első részét, (ami a második összeütözközéskor történt) s a hajó fél óra alatt elsüllyedt.

A szerencsétlenség megmenekültjei között volt Stoever angol festőművész is, aki megfestette a Titanic katasztrófáját, úgy ahogy egyik mentőcsónakból azt átélt. Ezt a képet közöljük cikkünk keretében.

A megmenekültek nagyrészt a Kárpátia nevű magyar hajó vette fedélzetére s a Titanic 705 utasával futott be Newyork kikötőjébe. A borzalmas katasztrófa még sokáig foglalkoztatta a világot s még ma is megborzongva gondol mindenki a Titanic szörnyű végzetére.

különös kegyelméből póruljárt mind a két helyen.

Nem mese. Igaz volt. A nagyböjt utolsó heteiben történt. Akik nem hisznek, azok véletlennek mondják. Véletlenül azonban mind a két eset olyan körülmények között történt, hogy itt már csak nagyképűség tagadhatja a Gondviselés kegyelmét.

SPORT

Három hét sportkézikája

Március 24-én bonyolították le a Themzén a hagyományos Oxford—Cambridge evezős versenyt. Ezuttal Oxford győzött három hajóhosszal, 22 perc 39 mp-es idővel.

Magyarországi csapatoknak Transsylvania-ban ezúttal nem szabad játszani, csak az okirály-ságban. — Ezt a feltűnésteltő hírt közölte a Gázeta Sporturilor 25-iki száma. Azóta ebben az ügyben semmi újabb hír nem érkezett, ami szerencse is, mert amennyiben a sportlap értesülése valónak bizonyul, ismét felborul a nagynehezen létrehozott román—magyar sportbéke, mert a sportbéke egyik feltétele éppen az volt, hogy sem a sportágakat, sem a városokat nem korlátozzák.

Az egész európai sporttársadalom felfigyelt a Ferencváros kitűnő bécsi szereplésére. Húsvét két napján a Hungáriával együtt Bécsben játszottak és nagyszerű győzelmek után megnyerték a „húsvéti serleget”. A Hungária gyenge szereplése meglepetés. Eredmények: Ferencváros—Austria 7:2 (5:0), Rapid—Hungária 3:2 (2:1), Ferencváros—Rapid 4:2 (3:1), Austria—Hungária 4:1 (2:1).

Az Ujpest csapata Antwerpenben lett tornagyőztes.

Április 5. és 6-án rendezték meg Clujon a Jósika-kupa (négyes törccapat) és a KAC jubiláris-serleg (junior tör) versenyt. A Jósika-kupát a Haggibor nyerte 9:7 arányban a KAC előtt. A jubiláris kupában az atléta club vívói győztek.

Belgium—Hollandia 2:1 (1:1). Antwerpenben játszották le április 6-án a barátságos nemzetközi találkozót. Góllövők: Ceullers és Braine illetve Van Wellen.

Junius 13-án kezdődnek meg a Középeurópai Kupa küzdelmei, amelyben már Románia és Jugoszlávia bajnokcsapatai is részt vesznek. A sorolás értelmében a román bajnokcsapat, a magyar bajnokság harmadik helyezettjével (valószínűleg az Ujpest) kerül össze. Pályaválasztó a román együttes, tehát junius 13-án Bucurestiben nagy programra van kilátás. A II. forduló junius 20-án lesz Budapesten.

Nagy küzdelem és változatos játék után döntetlenül végződött a magyar rangadó. Eredmény: Hungária—Ferencváros 3:3 (2:2). A Fradi játékban nem volt olyan meggyőző, mint Bécsben...

Április 7-én a budapesti Phobus csapata játszott a fővárosban csehek elleni kísérleti román válogatottal, amely a következőképpen állt fel: David — Felecan I., Albu — Raffinszky, Juhász, Demetrovics — Bindea, Sepi, Cocuban II., Bodola, Căpusan. — Szünet után Burdan, Sfera, Eisenbeiser és Bogdan is szóhoz jutott. A kísérleti csapat 2:1 (2:0) arányban győzött, de a játék nem elégitett ki. A kísérleti mérkőzés előtt, hogy tisztázza volna, még jobban összezavarta a helyzetet a csehszlovákok elleni mérkőzés előtt. Illetékes helyen azonban már tudni vélik a csapatot: David — Felecan, Albu — Vintila, Juhász, Raffinszky — Bindea, Sepi, Lengher, Bodola, Dobay.

A Nemzeti Bajnokságban nagy meglepetések voltak. A legutóbbi vasárnap is vereséget szenvedett három élecsapat. A Venus azonban még mindig vezet. Eredmények: Bucuresti: Unirea Tricolor—Gloria 5:3 (1:2). Cluj: Victoria—Crisana 5:1 (2:0). Arad: AMTE—Universitatea 3:0 (0:0). Timisoara: CAO—Kinizsi 0:0. Bucuresti: Juventus—Ripensia 2:1 (0:0). Bucuresti: Venus—Rapid 2:0 (0:0). Cluj: Universitatea—Venus 2:1 (0:1). Meglepetés. Bucuresti: Victoria—Juventus 3:2 (1:1). Bucuresti: Unirea Tricolor—Ripensia 3:2 (1:0). Meglepetés. Timisoara: Kinizsi—AMTE 3:1 (3:0). Meglepetés. Oradea: CAO—Crisana 1:0 (0:0). Arad: Rapid—Gloria 5:0 (2:0).

Órlási szenzáció pattant ki április 8-án este. Az olaszok az utolsó pillanatban lemondták az április 11-iki Olaszország—Franciaország párizsi válogatott labdarugó találkozót. A két ország között ugyanis olyan feszült a pillanatban a politi-

kai helyzet, hogy a római kormány tüntetésektől tartott és nem akarta az olasz csapatot botrány középpontjába állítani.

Franciaország rendkívül kellemetlen helyzetben, válogatott ellenfél nélkül maradt. Azonnal felhívták a román szövetséget és egy millió leít ajánlottak fel a vasárnapi játékért. Luchide főtitkár azonban kifejtette, hogy ebben az esetben el kellene halasztani a Venus—Victoria és a Ripensia—Rapid mérkőzéseket s ezeknek az egyesületeknek kártérítést kell fizetni. Tehát 2 millió leít kér. A teleföntárgyalásokat pénteken is folytatták, de megegyezni nem tudtak. A csehek elleni mérkőzés előtt így sem látszott örvendetes megoldásnak, fáradságnak és a repülőut veszélyének kitenni a csapatot.

A világ legjobb kardvivóinak találkozója zajlott le április 9-én este Budapesten. A magyar és olasz kardvivó csapat legerősebb felállításában mérkőzött a tragikus halált halt magyar kardvivóbajnok vitéz Terstyánszky Ödön ezredes emlékére alapított vándordíj védelméért.

A mérkőzés rendkívül izgalmas volt, a két csapat fej-fej mellett haladt és csak az utolsó mérkőzéseken dönt el a küzdelem. Az első hat asszó után 3:3 volt az állás. Ekkor Magyarország 3-ra elhuzott, de az olaszok ismét egyenlítették. Amikor felénél voltak 9:9 volt az állás. Ekkor az olaszok jutottak vezetéshez és egyízben 13:12-re vezettek. Harminc asszó után 15:15 az állás és az izgalom egyre nő. A magyar vivók 18:16-ra vezet-

TESTA
azonnal csillapít
**HAVI TISZTULAS. FEJFAJAS
IDEGZSABA · FOCFAJAS ·
INFLUENZA ES HULESNEL**

KAPHATO MINDEN
GYOGYSZERTARBAN ES DROGERIAKBAN
OGYELJEN A CSOMAGOLASRA

nek. Az olaszok most már ha ki is egyenlítették volna, a magyarok már túsarányal is győztek. Gerey—Pinton 5:1. Gyönyörű mérkőzés, amely után a magyarok 19:16-ra vezetnek. 19:16. ez már a tiszta győzelmet jeletni. Az utolsó asszót elvesztik ugyan a magyarok: Marzi—Kovács 5:2, de ezzel már 19:17 Magyarország győzött.

A magyar csapatból Rajczy, Kabos és Gerey 4—4, Berczelly 3, Rajcsányi és Kovács 2—2 győzelmet szereztek. A magyarok legjobbjá Rajczy. Kaboson látszott az edzésihány, Marzitól és Montanától szenvedett vereséget. Különösen az utóbbi feltűnő. Az olasz csapatból Marzi 6, Gaudini, Masciota és Montana 3—3, Pinton 2, Tanzini 0 győzelmet szereztek. Az olasz csapat legjobbjá Marzi, bár ő volt a mezőny legidősebb tagja.

MILLIÓK

ÁPRILIS 15.-én Az ÁLLAMI SORSJÁTÉK II. OSZTÁLYA

CSÜTÖRTÖK 15
SZOMBAT 16
VASÁRNAP 17
HÉTFŐ 18
KEDDŐ 19
SZERDA 20
PÉNTEK 21
SZOMBAT 22

A házbér gondja helyett, milliók perspektívájá

• Osztályonként kétszáz leivel részt vesz minden HUZÁSON, mindig emelkedő esélyekkel

• II. osztály: 16.560 nyere-mény összesen
36.508.800 LEI
értékben

Ujítsa meg idejében sorsjegyeit vásároljon új sorsjegyeket.

A Venus legyőzte a Victoriát

Döntetlenül végződött a CAO-Universitatea és a Crisana-Kinizsi találkozó. Javuló formában van a Ripensia, megverte a Rapidot

Teljes fordulót bonyolított le a Nemzeti Bajnokság A csoportjában. Legnagyobb érdeklődéssel a Venus—Victoria összecsapását figyelték. A fővárosi bajnokjelöltnek sikerült legyőznie a clujiakat, akik az őszi évadban még nem szenvedtek vereséget. Clujról a CAO elhozott egy pontot. Az „U.”-nak most sem sikerült kétvállra fektetni a zöld-fehéreket. A javuló formában lévő Ripensia nagy szívességet tett a Venusnak, megverte nagy riválisát, a Rapidot s így a Venus újra 3 pont előnnyel vezet a bajnokságban.

Részletes eredmények a következők:

Venus—Victoria 4:1 (2:1)

București. Petea Valcov gólját még egyenlítő Muresan, de azután fölénybe kerül a Venus és biztosan győz Petea Valcov (2) és Humis góljával.

Juventus—Unirea Tricolor 4:1 (1:0)

București. A Juventus jobban kihasználta a kapu előtti helyzeteket. Góllövő: Zăinescu, Dewittor, Vulcanearu, Palmer, illetve Niculescu

Crisana—Kinizsi 2:2 (2:1)

Oradea. Egyenlő erőik küzdelmét mutatta a játék, az eredmény igazságos. Góllövő: Szóka (2), illetve Szilárd, Bajusz.

Ripensia—FC Rapid 1:0 (0:0)

Timisoara. A nagy küzdelem egyetlen gólját Kotormány lőtte.

AMTE—Gloria 3:1 (1:1)

Arad. A helyi rangadót az állóképesebb csapat megérdemelten nyerte meg. Góllövő: Batran (2), Praszler, illetve Mercea.

Universitatea—CAO 3:3 (3:1)

Cluj. Első féldőben az egyetemi csapat, szünet után a vendégek játszanak jobban. Góllövő: Szaniszló (2), Draga, illetve Kovács, Kocsis, Borbély.

B) ligában

Timisoara: Vulturi—TMAC 3:2 (1:1).

Satumare: Olimpia—Phönix 2:0 (2:0).

Simeria: CFR—Unirea 1:0 (1:0).

Oradea: Törekvés—Viktória 2:0 (1:0).

Târgu-Mures: Mures—Jiul 3:1 (1:0).

Craiova: Rovine Grivita—Crai Jovan 3:1 (2:0).

Bucuresti: Sportul Studentesc—Makkabi 6:1 (4:0).

Brasov: ACFR—IAR 2:1 (2:1).

C) ligában:

Baiamare: Tricolor—Maramures 8:1 (2:0).

Cluj: UEC—Kerámica 3:1 (2:0).

Turda: Sodronyipar—Artesul 2:2 (2:1).

Timisoara: Banatul—Mica 2:1 (2:1).

Resita: BMTE—Minerul 4:0 (4:0).

Lugoj: LMTE—Electrica 3:2 (3:2).

Sibiu: HTV—Fraternitas 1:1 (1:1). Sparta—NSE 1:1 (0:0).

Brasov: Blazsi SC—BMTE 2:1 (2:1).

Sf. Gheorghe: Brasovia—Klinger SC 2:1 (1:1).

Kerületi bajnokságért

Timisoara: Törekvés—Unirea Galvani 2:2 (2:1). Patria—ZsSE 3:1 (1:1). Freidorf—Vulturii 4:2 (2:2).

Arad: AAC—Sparta 4:0 (1:0). Hakoah—Unirea 1:1 (0:0). ATE—Juventus 5:1 (1:0).

Tricolor—Astra 2:0 (1:0). Egyetértés—Transsylvania 5:2 (2:2).

Cluj: Haggibor—Turnetoria 1:1 (1:0). KMSC—Reuniunia 10:1 (3:1).

Satumare: Ossana—CFR 2:1 (2:1).

Brasov: Astra—Isvorul 3:0 (2:0).

Barátságos mérkőzés

Timisoara: Fraternitas—Venus 2:0 (1:0).

Lugoj: Timisoarai ifj. vál.—Lugoji ifj. vál. 8:0 (5:0).

Európa Kupa mérkőzés

Magyarország—Svájc 5:1 (2:0)

Pompás győzelem, jó játék. Egyetlen szépséghiba, hogy a svájci csapat tíz emberrel játszott

Meglepően szép győzelmet aratott a magyar válogatott „11” — még hozzá svájci földön, ahol 1923 óta nem sikerült győznie a magyaroknak. Svájcot saját földjén, az Európa Kupában még csak egyetlen egyszer érte súlyosabb vereség, amikor Ausztria „csodacsapata” 8:1-re győzött 1931-ben Bázelen.

Ugy látszik, Bazel nem fekszik a svájciaknak...

Bázelen jelentik: A Ranghof-pályán 22 ezer néző jelenlétében a belga Langenus vezetése mellett játszották le az E. K.-mérkőzést.

Magyarország: Szabó — Futó, Biró. — Szalay, Szűcs, Dudás. — Kocsis, Kállai, Sárosi dr., Zsengellér, Tittkos.

Svájc: Schlegel — Minelli, Gobet. — Guinchard, Vernati, P. Aebi. — Bickel, Wagner, Rupf, Abegglen II., G. Aebi.

Lanyha játékkal indul a mérkőzés. A magyarok rögtön fölénybe kerülnek, de csak a 26-ik percben esik gól Sárosi fejeséből. Schlegel kapus Gobet lábára vetődik és a hátvéd megsérül, kiáll és ettől kezdve 10 emberrel játszik Svájc. A 41. percben könnyen éri el újabb gólját Magyarország Zsengellér révén.

Szünet után a 3. percben G. Aebi lövi a svájciak becsületgólját, amelyre a magyarok hárommal felelnek: Zsengellér (2) és Dudás révén.

Ezt a mérkőzést Gobet sérülése nélkül is megnyerték volna a magyarok, mert szemmel láthatólag nem adták ki mindent magukból, sőt sokat könnyelműsködtek is. A másik fontos tényező a csapat összhangja volt. Különösen a védelemben nyilvánult ez meg. A magyarok legjobbjai Szűcs volt. Utána Kocsis, Futó, Zsengellér és Dudás a sorrend. A svájci csap-

patban a védelem tüntette ki magát. Legjobb emberük Guinchard. Abegglen II. csalódást keltett.

Az Európa Kupa tabellája most a következőképpen fest:

1. Csehszlovákia	3	2	1	—	11:6	5
2. Magyarország	3	2	—	1	12:9	4
3. Ausztria	3	1	1	1	7:7	3
4. Olaszország	1	1	—	—	4:2	2
5. Svájc	4	—	—	4	7:17	—

Legközelebbi mérkőzés: Április 25. Olaszország—Magyarország Torinóban.

Külföldi sporteredmények

Csehszlovákia

Slavia—Sparta 2:0. A Slavia most már behozhatatlanul vezet a csehszlovák bajnokságban.

30.000 néző. Sobotka és Thoman lőtte a gólokat. A Slavia most már 5 ponttal vezet a Sparta előtt és biztos bajnoknak tekinthető. — Rusj—Vikoria Zsiskov 3:2. — SK Pilsen—Moravska Slavia 7:1 — Bratislava—Prostejov 2:0. — Kladno—Zsidenice 3:2.

Ausztria

Austria—Admira 3:1 (2:1). — Rapid—FAC 6:4 (4:2). — WSC—Post 0:0.

Kovács Pál nyerte a Gömbös Gyula vándordíjat. Budapestről jelentik: Vitéz Gömbös Gyula emlékverseny kardküzdelmeit vasárnap vívták le a Tieszt Kaszinóban. Végeredmény: 1. Kovács Pál 7 gy., 2. Rajcsányi 6 gy., 3. Berczelly 6 gy., 4. Rajczy dr 5 gy., 5. Gerei 5 gy., 6. Zirczy 3 gy. A törversenyben: 1. Hátszeghy, 2. Ujfalussy, 3. Maszlay.

Elsőáldozati emlékképek, két színben, csinos, izléses kivitelben kaphatók könyvosztályunknál. A nagyobb méretűek (18x27 cm.) ára 2.50 lei, a kisebb méretűek (14x23 cm.) ára 1.50 lei.

SZÍNHÁZ

— Szerdán kezdi meg előadásait a Thalia Magyar Színház Budai Nagy Antal — az első premier szerdán este, Kós Károlynak — a budapesti Vígyszínházban bemutatott nagyszerű drámáját a Budai Nagy Antalt mutatja be elsőnek a Thalia Magyar Színház kiváló együttese. Az oradeai előadásnak külön érdekessége, hogy a darabot itt is Bánffy Miklós gróf rendezi, a díszletek és kosztümök a szerzői utasításai után készültek. A címszerepet Nagy István, a női főszerepet Kós Dodó, a szerző lánya alakítja. A Budai Nagy Antal szerdán és csütörtökön este van a színház műsorán, mindenkor rendez hely-árakkal.

— Rip van Winkle. Szerdán délután 5 órákor olcsó helyárakkal. Az operett irodalom egyik legsebb gyöngye a Rip Van Winkle első délutáni előadásban kerül színre szerdán 5 órákor Gróf László rendezésében, olcsó helyárakkal az operett együttes legkiválóbbjaival.

— Csavargó lány, nagyszerű operett van műsorán csütörtökön délután 5 órákor olcsó helyárakkal. Sándor Steffel a címszerepben.

— Csárdás első délutáni olcsó helyáru előadása pénteken délután 5 órákor lesz ebben a szezonban, Gróf László rendezésében, forgószínpadon, teljesen a bemutatkozó előadás szerint. Ürmösey Magdával, Sándor Steffel, Wojticky Elvirával, Jenei, Borowszky, Tompa, Csóka, Csengeri, Fülöp Sándor föléptével, rajko zenekarral.

— Szombati előadások. Szombaton három előadás lesz a színházban. Délután 3 órákor a Csodahajó operett revü olcsó helyárakkal, 6 órákor délután Andai Ernőnek búbjájosan szép színjátékának a Harangvirágnak lesz az első délutáni olcsó helyáru előadása Fényes Alice, Harmath Jolán, Coppán Flóri, Kovács György, Tompa Sándor, Nagy István, Tóth Elek föléptével, este 9 órákor bemutatkozó előadásban Zerkovitz Béla-nak Budapestben több mint 100 előadást megért operettjének a Hulló falevelnek lesz premierje rendez helyárakkal.

— Vasárnap délelőtt 11 órákor matinén olcsó helyárakkal a Szűz és a gödölye, délután 3 órákor és este 9 órákor rendez helyárakkal mindkét előadásban a Hulló falevel van műsorán, délután 6 órákor román előadás van a színházban.

— Az óriási érdeklődésre való tekintettel kérjük az igen tisztelt közönséget, hogy jegyekről elővételben sziveskedjenek gondoskodni, mert már jó helyek egyes előadásokra nem kaphatók. Elővételi pénztár naponta délelőtt 11—1 és délután 4—6-ig.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavankint 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. (Az állástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény). Cím a kiadóban 10 lei.

Alkalmazás

Ügyes kifizető fiút, aki takarítana is, keresünk. Jelentkezni e lap kiadóhivatalában.

Komoly,

vallásos gazdasszonyt keresek. Parochia romano catolică, Voevodasa, jud. Rădăuți, Bucovina.

Lakás

Egyszoba, konyhas lakas azonnalra kiadó. Oradea, Str. Alexandri 13. sz.

Különféle

Ny. róm. kat. lelkész keresi és esetleg lakásért bármely női zárdában lelkészi teendőket végez.

Adás-vétel

Vegyes gyümölcsfák, vadonok, jutányos árban eladó. Oradea, Str. Leaganului 12.

Használt

ebédlő, háló s moquette garnitura eladó. Oradea, Str. Nic. Zsiga 27.

Egy félhold szőlő, a vasuti állomástól 10 percnyeire eladó. Értekezni Oradea, Strada Mihail Sorbul 23.

Modern sportkocsi gyermek részére, jókarban levő, olcsón eladó. Oradea, Str. Axenta Sever 12.

PUHA ÓLMOT

állandóan vesz a Szent László-nyomda r. t., Oradea, Str. Regele Carol II. 5. szám.